

A RÓZSA MAGÁNÓVODA

OM: 201404

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Kelt: Budapest, 2019. augusztus 27.

Változatszám: 1.2

TARTALOMJEGYZÉK

A Rózsa Magánóvoda adatai	4
A pedagógiai program alapjául szolgáló jogszabályok, rendelkezések	5
Az óvoda rövid bemutatása	6
Jogszabályi alapok	9
Bevezető	11
1. Gyermekkép, óvodakép	13
2. Nevelőmunkánk jellemzői	14
3. Óvodánk feltételrendszere	14
3.1.Személyi feltételek	14
3.2.Programhoz rendelt eszközrendszer	15
4. Óvodánk nevelési célja	16
5. Az óvodánk nevelési feladatai	16
5.1. Érzelmi és erkölcsi nevelés, társas kapcsolatok alakítása	17
5.1.1 Az érzelmi nevelés területén	17
5.1.2.Szociális fejlődés terén	17
5.1.3.A gyermek és társas környezete	18
5.1.4. Befogadás	18
5.1.5. A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére	19
5.2. Az egészséges életmód szokásainak kialakítása	20
5.2.1. Cél, feladat	20
5.2.2. A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére	21
5.3.Értelmi és anyanyelvi nevelés	22
5.3.1.Cél,feladat	22
5.3.2.A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére	23
6. Tevékenységi formák az óvodában	24
6.1. Játék	24
6.1.1. Játékhoz szükséges feltételek biztosítása	24
6.1.2.A szabadban folyó játék	25
6.1.3. A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére	25
6.1.4. Játékba integrált tanulás	26
6.2 .Szervezett tanulási munkaformák	26
6. 2. 1. A szervezett tanulás időkeretei	26
6. 2. 2. A tanulási folyamat értékelése	26
6.2.3.A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére	27
6.3.Vers – mese – dramatikus játék	27
6.3.1.Cél, feladat	27
6.3.2. A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére	28
6.4.A külső világ tevékeny megismerése	28
6.4.1.Cél, feladat	28
6.4.2. Környezetünk mennyiségi és formai összefüggései	30
6.4.3. Cél, feladat	30
6.4.4.A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére	31
6.5.Ének – zene, énekes játék	31
6.5.1.Cél, feladat	31
6.5.2. A zenei anyag kiválasztása	32
6.5.3.A tevékenységek megszervezése, a szükséges munkaformák megválasztása, hely, idő, eszközök biztosítása	33

6.5.4.A zenei élménynyújtáshoz kapcsolódó egyéb nevelési lehetőségek felhasználása, komplexitás	33
6.5.5.A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére	33
6.6. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka	34
6.6.1. Cél, feladat	34
6.6.2.A rajzoló, mintázó tevékenység szervezeti formái	35
6.6.3.A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére	35
6.7.1.Cél, feladat	36
6.7.2. A mozgásfejlesztés fő területei	36
6.7.3. A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére	37
6.8. Munka jellegű tevékenységek	38
6.8.1.Cél, feladat	38
6.8.2. A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére	39
7. Az óvodai élet megszervezésének elvei	40
7.1.Napirend-vázlat	40
7.2. Pedagógusok helyi intézményi feladatai	41
8. Az óvoda kapcsolatrendszere	42
8.1.A család és az óvoda kapcsolata	42
8.2. A fenntartó és az óvoda kapcsolata	42
8.3. Szakszolgálatok és az óvoda kapcsolata	42
8.4.Gyermekegészségügy és az óvoda kapcsolata	43
8.5. Bölcsőde és iskola kapcsolata az óvodával	43
8.6. Gyermekvédelmi intézményrendszer	43
8.7. Kapcsolattartás egyéb szervezetekkel, intézményekkel	45
Elfogadásra vonatkozó adatok	46
Nyilvánosságra vonatkozó kritériumok	46
1. számú melléklet a Pedagógiai programhoz	47
A Rózsa Magánóvoda eszköz és felszerelési jegyzéke	47

A Rózsa Magánóvoda adatai

Székhelye: 1182 Budapest, Üllői Út 667.

Fenntartó: Üllői Út 667. Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság

Alapító okirat kelte: 2010. április 30.

Engedélyező szerv neve: Budapest XVIII. Kerület Önkormányzata

Az óvoda képviselője: Kocsis Evelin Óvodavezető

Az Intézmény alaptevékenysége:

- *Óvodai nevelés-oktatás biztosítása a gyermekek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig (főtevékenység)*
- Gyermekek és szülei, gondozói számára segítségnyújtás, tanácsadás

Az óvoda befogadó képessége: legfeljebb 25 fő

A pedagógiai program alapjául szolgáló jogszabályok, rendelkezések

1. 1993. évi LXXIX. törvény hatályos rendelkezései a közoktatásról
2. 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
3. 1991. évi LXIV. **törvény** Egyezmény a Gyermekek Jogairól
4. 2003. évi CXXV. **törvény** az egyenlő bánásmódról és az **esélyegyenlőség** előmozdításáról
5. 137/1996. (VIII. 28.) Korm.rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjának kiadásáról, valamint annak módosításáról szóló 255/2009. (XI.20.) Kormányrendelet
6. 11/1994. (VI.8.) MKM rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről
7. 3/2002. (II.15.) OM rendelet a közoktatási intézményekben folyó minőségfejlesztés bevezetéséről
8. 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
9. A nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet
10. A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
11. A Kormány 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelete az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról

Az óvoda rövid bemutatása

Az óvoda épülete Budapest XVIII. kerületében, zöldövezeti környezetben, az Üllői út – Uzsok tér - Vajdahunyad utca találkozásánál található.

Az óvoda épülete 1940 év körül épült, 2 szintes villaépület tágas udvarral, amely egyszerre ad helyet a csoportfoglalkozó szobáknak, az irodai helyiségeknek, a szociális helyiségeknek és a mozgást biztosító tornateremnek. Az épület 2010. tavaszán került teljes felújításra, akkor nyerte el végső kinézetét és belső építészeti struktúráját. Ugyanekkor az épületet körbevevő kert is megszüpült, füvesítésre, rendezésre került.

Az óvoda 3 darab földszinti, tágas, egymásba nyitható csoportszobákkal rendelkezik, melyek világosak, az intézmény udvarára néznek. Az intézmény süllyesztett szintjén szuterén áll, amely az egykor itt lakó festőművész nő műterme volt. Itt a tornaterem és szociális helyiségek vannak. A két szintet belső lépcső köti össze. Az udvaron kis játszótér, homokozó, fajtékók találhatóak.

Az óvoda kettő vegyes csoporttal működik, amelynek minden 2,5-7 éves életkorú gyermek tagja. A választott pedagógiai elvből következően mindkettő integrált csoport. Az óvoda maximális befogadó képessége 25 fő az Alapító Okirata szerint, mely felmenő rendszerben egy, későbbiekben két csoporttal működik. Az óvoda lakhelytől függetlenül bárkit fogad 2,5-7 éves kor között.

Óvodánkra jellemző, hogy a csoportszobákban, az udvaron és a tornateremben folyik a napi élet minden mozzanata, a játék, az étkezés, a pihenés. A WC, illetve mosdó helység a szabályoknak megfelelően elkülönített, mérete a szabványnak megfelelő.

Az óvoda különféle nevelési módszereket alkalmaz az egyén fejlődésének figyelembe vételével. Ezek nagy önállóságot és felelősséget adnak a gyerekeknek tevékenységük megválasztásában, figyelembe véve egyediségüket, eltérő fejlődési ütemüket, igényeiket. Ehhez speciálisan megtervezett, ösztönző, stimuláló környezetet biztosítunk. Az óvodai pedagógia célja: nyugodt, békés légkörben, egymással toleráns, segítőkész, tevékeny gyermekek nevelése. A pedagógus magatartásával és a környezettel biztosítsa az egészséges életvitelt, a gyerekek szocializációját, képességeik differenciált fejlesztését, érzelmi világuk gazdagítását, a szép iránti vonzalmuk kialakítását. Saját tapasztalatok alapján tegyenek szert minél biztonságosabb alapvető ismeretre, problémamegoldó gondolkodásra. Leljenek örömet az ismeretszerzésben, a kreativitásban, önmaguk fejlesztésében. Ismerjék, szeressék és védjék a természetet. Vegyék észre mindenütt a szépet, tudjanak gyönyörködni a művészeti alkotásokban.

Az eszközök az élet minden területére felkészítik a gyermekeket; a gyakorlati életre épp úgy mint a természettudományok megismerésére, zenére, mozgásra, a társadalmi érintkezés szabályaira, illemre. Az itt használt speciális eszközökkel már óvodáskorban megalapozzuk a gyerek tanuláshoz való viszonyát, anélkül, hogy igazi gyermekkoruktól megfosztanánk őket.

Minden eszközben benne van az önellenőrzés lehetősége, így a gyermek saját magát ellenőrzi és kijavítja. Nem mások által támasztott követelményeknek megfelelően, hanem saját belső vágyát kielégítve tanul, egyúttal megismeri és megtanulja elfogadni önmagát, felismeri erősségeit és gyengébb pontjait. Kialakul benne saját fontossága a közösség számára, felelőssége mások iránt, egyúttal mások különbözőségének elfogadása. Mindenki saját magához képest a legjobb és erre büszke.

Az óvónő "dolga", hogy a spontán, szabad tevékenységet ösztönző és segítő környezetet kialakítsa, a gyerek "dolga", hogy kiválassza a számára leghasznosabb tevékenységet. Nagy hangsúlyt kap a természet szeretete, ők viselik gondját a növényeknek, megfigyelik az állatokat, szokásaikat. Megtanulják saját maguknak és a környezetüknek gondját viselni. "Igazi" dolgokat csinálnak, és büszkék a teljesítményükre. A vegyes életkorú csoport is ezt célozza: a nagyobbak felelősséggel fordulnak a kicsik felé, a kisebbek segítése által is elmélyítik saját tudásukat.

A mi alapelvünk a lehetőségek felkínálása, megismertetése és olyan környezet, helyzet teremtése, amely a gyereket a jó útra segíti. Nálunk az óvodai munka középpontjában a gyermek áll. A parancsoló, irányító ismereteket közlő pedagógus helyett nálunk a segítő, támogató, tájékoztató, lehetőségeket felkínáló óvónői jelenik meg, aki nem a gyerekek fölött áll, hanem mellettük áll.

Óvodánkban a játék és a munka magyarul folyik, de a szülők kérésére vállaljuk játékos nyelvi foglalkozások megszervezését is a kicsik számára. Az óvoda anyanyelv használata és az „anyanyelvek” (költői-, zenei-, mozgásbeli-táncos-, díszítő-, ízlés-, forma-, alkotási, stb. anyanyelvek, vagyis jelrendszerek, szimbólumrendszerek, ízlések) elsajátítása, birtoklása teszi lehetővé azt, hogy a gyerekek teljes és egészséges emberekké, egyénekké váljanak, nevelődjenek.

A játék, a kulturális sokszínűség és az egyéni kompetenciák fejlesztése mellett a sportra, a testmozgásra is hangsúlyt helyezünk. Tornatermünkben egy időben 10 fő fér el kényelmesen, állandó felügyelet mellett. Az ott lévő játékokkal, sportfelszerelésekkel minden gyermek maga tud játszani egyénileg ill. csoportosan. Ezek mellett alternatív programként úszást,

önvédelmi sportot és kirándulásokat, további szabadidős programokat szervezünk az intézmény területén kívülre.

Jogszályi alapok

A közoktatásról szóló, 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről hatályos rendelkezései alapján az

Óvodai nevelés országos alapprogramja értelmében:

Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakoztatásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

Az óvodai nevelés célja az, hogy elősegítse az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását, a hátrányok kiegyenlítését, az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermek ellátását is).

Az óvodai nevelésben alapelv, hogy:

- a) a gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi;
- b) a nevelés lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását;
- c) az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

Óvodánk minden esetben megteremti az esélyegyenlőség feltételeit. Az intézményes nevelésben tilos a bármilyen okból történő hátrányos megkülönböztetés ill. a negatív diszkrimináció. Elítéljük és felmerülésekor kezeljük az esélyegyenlőtlenségből fakadó konfliktusokat az intézményen belül, legyen az faji, vallási, nemi, vagy egyéb képességre visszavezethető disszonancia.

Ugyanakkor a nálunk lévő gyerekek egyéni fejlődése, családi háttere, élethelyzete és esetleges veszélyeztetettsége okán alkalmazzuk a pozitív diszkrimináció lehetőségét és ezt a gyerekeknek is – az ő nyelvükre lefordítva – megmagyarázzuk.

A gyermek személyiségi jogait, emberi méltóságát tiszteletben kell tartani és védeni minden fizikai, lelki erőszakkal szemben. Biztosítjuk számukra az egészséges környezetet és a megfelelő pihenőidő és hasznos szabadidő eltöltésének lehetőségét.

A gyermeknek **joga van** az életkorának, fejlettségének megfelelően biztosított óvodai életrendhez, a biztonságos, egészséges környezethez, adottságainak (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermek ellátását is), érdeklődésének, képességeinek, valamint nemzeti, etnikai hovatartozásának ill. fogyatékoságának megfelelő neveléshez.

A beilleszkedési zavarral, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő gyermek jogosult a közösségi életbe való beilleszkedését elősegítő rehabilitációs célú foglalkoztatásra, amely részben nevelési tanácsadás, óvodai nevelés keretében valósítható meg intézményünkben. Ezeket a gyerekeket megkülönböztetett figyelemben, törődésben részesítjük, számukra a szakvéleményben rögzített diagnózis alapján és a fejlesztő szakemberek tevékenységéhez igazodóan integrációs céllal fejlesztési tervet készítünk.

Az óvodai nevelés gyermekközpontú, a családi nevelést kiegészítve, a szülővel együttműködve a gyermeket óvja, védi, neveli, szocializálja, segíti sokoldalú, harmonikus fejlődését, személyisége kibontakoztatását az életkori, egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a különleges gondozást igénylő gyermeket is).

Az **óvoda felelős** a gyermek testi, érzelmi, erkölcsi, értelmi fejlődéséért, fizikai biztonságáért, a közösség kialakulásáért és a szociálisan hátrányos helyzetben lévők felzárkóztatásáért.

Az óvodai nevelés gondoskodik:

- az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről,
- a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról,
- a gyermeki közösségben végezhető sokszínű – az életkornak és fejlettségnek megfelelő – tevékenységekről, különös tekintettel a mással nem helyettesíthető játékokra,
- e tevékenységeken keresztül az életkornak megfelelő műveltségterületek, emberi értékek közvetítéséről,
- a kisgyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetről
- baleset és egészségvédelmi szokások kialakításáról.

Bevezető

Programunk teljes mértékben összhangban van Az óvodai nevelés országos alapprogramjával és kiegészül az angol nyelvvel való játékos ismerkedés elemeivel. Ennek érdekében épít vonatkozó szakirodalmakra, továbbá merített az interneten is megtalálható mintákból.

Az óvodai nevelés célja:

- Önálló gondolkodásra, döntésre, választásra, ellenőrzésre, összefüggések felfedezésére nevelés.
- Az egyéni és társas kompetenciák alapozása.
- A beszédképesség, a kifejező készség fejlesztése.
- A megfigyelés és értelmezés képességének fejlesztése.
- A munka, a tevékenységek szeretetére nevelés.
- Az esztétikai, művészeti és a mindennapi élet szépségeinek felismerése, az irántuk érzett szeretetre nevelés.

Az óvodai nevelés feladatai, céljaiból következően:

- A megfigyelés képességét fejlesztjük a különböző eszközök alkalmazásával és a mindennapi élet mozzanataiban.
- A munka szeretetét fejlesztjük az esztétikus munkaeszközök és az eredmények elismerése által. Ismerjék fel a munka szükségességét és értelmét.
- Az esztétikai érzék, a szépség szeretetének fejlesztése valósul meg a környezet szépsége, a mindennapi élet szokásainak kialakítása, a természet szépségeinek észrevételezése, a rajzolás, a formázás és egyéb művészeteket megalapozó tevékenységek, az éneklés és zenehallgatás, a finom mozgások elsajátítása, a vers és mesemondás által.
- A tanulás és tudás szeretetét fejlesztjük a szórakoztató, a sikert és örömet hozó fejlesztőeszközök és játékszerek alkalmazásával, a könyvek nézegetésével, kérdéseiknek komoly megválaszolásával.
- Végül, de nem utolsósorban minden játékfajta, de különösen a szerepjáték során segítjük a gyermek különböző adottságainak kibontakozását, érzelmi életének gazdagítását, egész személyiségének fejlődését.

Az óvodai nevelés

Az óvodai nevelés a művészetek eszközeivel program alapelve:

Szeretetteljes, biztonságot adó, érzelemben gazdag óvodai élet megteremtése, ahol a gyermekközpontúság úgy jelenik meg, hogy tartást, önállóságot ad a gyermeknek.

Kiindulási pont: Minden gyermek saját képességei szerint, annak figyelembe vételével nevelhető, fejleszthető; nevelik, fejlesztik őt az új társkapcsolatok, vagyis az óvoda minden dolgozója.

A felnőttek tetteikkel sugározzák, a feltétel nélküli szeretetet, s azt a gyermeknek oly fontos biztonságérzetet, hogy „Tisztellek Téged, fontos vagy nekem, csakis Rád figyelek, és segítek Neked, ha szükséged van a segítségemre.”

Minden gyerek ismerje és tudja meg értékeit, de azt is érzékelje, hogy melyek a hiányosságai. Ezt természetesen minden lelki feszültség nélkül fogadja el.

1. Gyermekkép, óvodakép

Véleményünk szerint a jó óvoda sokban hasonlít egy jól szervezett családi élethez. Amíg a gyermek távol van az otthonától, szülőpótlóra, a szeretetteljes, befogadó légkörre van szüksége.

Az érzelmi nevelés az a kulcs, amellyel a gyermekek és a felnőttek lelkén keresztül megnyitjuk a „csodák világába” vezető utat. A csoda a gyermek személyisége. Minden gyermek egy – egy megismételhetetlen egyéniség szükségleteivel, adottságaival, lehetőségeivel.

Ehhez a munkához az óvoda dolgozói magukból a legjobbat adják. Érzelmeken keresztül szeretnénk eljutni az értelmi fejlődés magasabb szintjéhez és ebben a szülők maximális együtt működésére számítunk, velük együtt nevelve járjuk végig az óvodai élet útját.

Óvodánk a 3 – 7 éves gyermekek számára hirdeti programját. Figyelembe veszi, hogy a gyermek szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre; nevelésének elsődleges színtere a család, melyet az óvoda minden dolgozója tiszteletben tart.

A gyermek fejlődő személyiség, fejlődése több csatornán halad. A szükségletek kielégítése és fejlődése visszahat a személyiség egészének alakulására. A testi-, lelki szükségletek életkoronként változnak.

Olyan gyermekközpontú nevelést képviselünk, amely érzelmekben gazdag, biztonságérzetet adó, szeretetteljes óvodai életet biztosít. Az óvodánkban dolgozó felnőttekre jellemző az empátiás készség, az egyes gyermekekben való gondolkodás, az óvodai élet minden pillanatában. Pedagógusainkra a „megértve együttműködő” nevelői magatartás jellemző.

Egészséges, szocializációra képes, derűs, harmonikus, kiegyensúlyozott gyermeki személyiséget formálunk. Olyan egyéni képességfejlesztést végzünk, amely mindig a gyermek aktuális fejlettségéhez igazodik.

Feltételeket, lehetőségeket biztosítunk a gyermekek számára ahhoz, hogy tájékozódhassanak, önállóan cselekedhessenek, megismerhessék társaikat és a felnőtteket, illetve megtanuljanak önállóan differenciálni. A játékokon, tevékenységeken keresztül az életkornak megfelelő műveltségtartalmak közvetítéséről, átadásáról gondoskodunk.

2. Nevelőmunkánk jellemzői

Az óvoda **nevelő** intézmény, s mint ilyen a gyermeki személyiség kibontakoztatására, nevelésére, fejlesztésére törekszik. Tehát nem csupán "megengedi", hogy a gyermek fejlődjön, nem passzívan szemléli ezt a fejlődést, hanem lehetővé teszi, elősegíti azt, tudatosan tervezett, szervezett nevelési helyzetek megteremtésével.

A tevékenységközpontú óvodai nevelés a 3-7 éves korú gyermekek szociális életképességét (életre nevelését) minden későbbi fejlődés alapjaként kezeli, a nevelési célok és feladatok centrumába tudatosan az együttműködési és érintkezési képességek fejlesztését állítja, azaz **kooperációra** és **kommunikációra** kívánja képessé tenni óvodáskorban a gyermekeket.

3. Óvodánk feltételrendszere

3.1. Személyi feltételek

Óvoda vezető, óvodapedagógus	1 fő
Óvodapedagógus létszám:	1 fő
Pedagógiai asszisztens:	1 fő
<i>Technikai létszám</i>	
Dajka	1 fő

Külső megbízottak, szakértők látják el az eseti logopédusi feladatokat, illetve a jelen programban említett fakultatív, időszakos tevékenységeket (nyelvi pedagógus, nevelési tanácsadó, kézműves csoportvezetők, sport edzők, túravezetők, stb.). Velük az óvoda külön szerződést köt az eseti feladatok ellátására.

Az óvónők óvodapedagógusi képesítéssel rendelkező felsőfokú végzettségűek. Az óvodavezető óvodapedagógusi, valamint közoktatás-vezetői képesítéssel rendelkezik. Az óvodapedagógusok célirányos továbbképzéseken vesznek részt. Hitvallásunk, hogy a mai gyermekek neveléséhez a továbbképzésünk folyamatos szinten tartása elengedhetetlen feladatunk, ehhez az új módszerek elsajátítása külön kihívás számunkra.

Óvodánk nevelőmunkájának középpontjában a gyermekek állnak. Programunk megvalósításához személyi feltételeink biztosítottak. Szakmai képzettségünk biztosítja az alapprogram és a helyi program feladatainak jó színvonalú teljesítéséhez.

A nevelőhatás pedagógiai feltételei:

- a.) A tevékenység pedagógiai előkészítése (ráhangolás, tudatosítás stb.) közös feladata az óvodapedagógusnak, dajkának és az egész óvodai környezetnek.
- b.) A tevékenység pedagógiai megszervezése az óvoda dolgozói részéről nagy tapintatot igényel (semmit se végezzünk el a gyerekek helyett, de mindenben segítsünk amikor arra szükségük van a gyerekeknek).
- c.) A tevékenység pedagógiai értékelése ugyancsak alapvető feladata az óvodapedagógusnak. A siker, sikertelenség okai, a jól vagy rosszul megválasztott tevékenységi mód, az együttműködés megléte vagy hiánya stb. lehet az értékelés kiinduló alapja.

3.2. Programhoz rendelt eszközrendszer

Óvodánkban fellelhető játékok illetve szakmai eszközök megvásárlásakor mennyiségi és minőségi szempontokat tartunk szem előtt, amelyek egyben a fejlesztést is szolgálják. Minden korosztály a számára megfelelő képességfejlesztő játékokat használhatja játék szintjének megfelelően. A játékeszközöket a gyermekek számára hozzáférhető módon, a biztonsági és balesetmegelőzési szempontok figyelembevételével helyezzük el.

A modern játékok mellett megtalálhatóak a természetes anyagokból készült faépítők, kis autók valamint a játékok tárolását biztosító, balesetet- és sérülést nem okozó dobozok. Az eszközállomány elemzésekor feltétlenül ki kell emelni, hogy azokat mindig a nevelőmunka célja szerint, valamint az alkalmazott pedagógiai, nevelési elvek alapján ítéljük meg.

4. Óvodánk nevelési célja

Az óvodások nyugodt, élmény gazdag, harmonikus fejlődésének elősegítése, a magasabb rendű érzelmek kibontakoztatása, az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével. A sokoldalú képességfejlesztéssel a gyermeki személyiség egészére irányuló fejlődésének biztosítása, elősegítése.

5. Az óvodánk nevelési feladatai

Az óvodások testi, lelki szükségleteinek kielégítése az erkölcsi – szociális; az esztétikai; és az intellektuális érzelmek differenciálódásával.

Az erkölcsi – szociális érzelmek alakítása

Az érzelmi biztonságot nyújtó, közvetlen, szeretetteljes, nyugodt, légkör megteremtése.

Olyan óvodai élet megszervezése, melyben sok a közös élmény, a közös tevékenység. A közös együttlétek, közösen végzett munka öröme olyan erkölcsi tulajdonságokat erősítsenek meg, mint az együttérzés, figyelmesség, segítőkészség, önállóság, önfegyelem, pontosság, szorgalom, kitartás, állhatatosság, szabálytartás, a közösen végzett munka öröme, önzetlenség. A mindennapi testi – lelki edzés lehetősége fejlessze a gyermekek erőnlétét, alkalmazkodó képességét, harmonikus testi fejlődését.

A gyermek – gyermek, felnőtt – gyermek viszonyában megmutatkozó pozitív érzelmi töltés segítse a konstruktív együttműködő, társas kapcsolatok kialakulását, az egészséges önérvényesítést és önértékelést. A gyermekek legyenek képesek a környezetükben lévő emberi kapcsolatokban észrevenni a jót és a rosszat.

Önmaguk és mások szeretetére, tiszteletére, megbecsülésére nevelés. A szociális érzékenység kialakulása segítse mások különbözőségeinek megértését, elfogadását. Segítse a barátkozást, az érzelmekre épülő kapcsolatteremtő képességek megerősödését.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelésében szükség esetén, speciális fejlesztő szakemberek egészítsék ki az óvodapedagógusok munkáját.

Az intellektuális érzelmek alakítása

Az intellektuális érzelmek megjelenése segítse az érdeklődés felkeltését, a tanulási vágy kialakulását, a szűkebb – tágabb környezet nyitott, érzékeny befogadását. Mindez teremtsen alapot a szülőföldhöz való kötődés, a hazaszeretet kialakulásához.

A gyermekek kíváncsisága, utánzási kedve fejlessze az értelmi képességeket – az érzékelést, észlelést, emlékezetet, figyelmet, képzeletet, gondolkodást – különös tekintettel a kreativitásra.

A kíváncsiságot felkeltő tevékenységek során szerzett tapasztalatok folyamatos feldolgozása fejlessze az egyszerű gondolkodási műveletek alkalmazását, ismeretek emlékezetben tartását. A meghitt beszélgetések erősítsék a gyermekek kommunikációs aktivitását, beszélőkedvét. Az érzelmi alapigények biztosítása – biztonságérzet, szeretetérzet, védettségérzet – segítse a gyermekeket abban, hogy érzéseiket, gondolataikat szóval, mozgással vagy vizuális eszközökkel szabadon kifejezhesse.

5.1. Érzelmi és erkölcsi nevelés, társas kapcsolatok alakítása

5.1.1 Az érzelmi nevelés területén

Az érzelmi biztonságot nyújtó szeretetteljes, nyugodt légkör megteremtése befogadástól az óvodáskor végéig.

Célunk: Az érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, szeretetteljes légkör kialakítása, mely erkölcsi, érzelmi és akarati tulajdonságok fejlesztését segíti elő. Az egymás közötti bizalom és az egymás iránti tolerancia alakítását szorgalmazzuk.

Feladatunk: Programunk fő feladatának tekinti a 2,5 – 7 éves gyermekek életkori és egyéni sajátosságainak, eltérő fejlődési ütemének szem előtt tartását.

- egészséges, harmonikus személyiségfejlesztését
- testi, szociális és értelmi érettség kialakulását
- az éppen fejlődő szomatikus és pszichés funkciók kibontakozásához szociális és tárgyi környezet biztosítását.
- A 2,5 – 7 éves kor alapvető sajátossága az érzelmi biztonság alapszükségletének kielégítése, az érzelemvezérelt megismerés, az élmény fonalán haladó gondolkodás fejlesztése.

5.1.2. Szociális fejlődés terén

Kapcsolatteremtés, beilleszkedés, feladatmegértés, feladattartás, érzelmi élet kialakítása. Az együtt játszó gyermekcsoport figyelemmel kísérésével jól nyomon követhetők a társas kapcsolatok. A feladatmegértés, feladattartás megfigyelhető a munka jellegű tevékenységek elvégzése közben.

A szociális érettség alatt értjük: önállóság, feladatvégzés, munkatempó.

5.1.3.A gyermek és társas környezete

Az óvodai nevelés messzemenően a családi nevelésre támaszkodik, a család és óvoda szoros együttműködésére törekszik. Fontos a gyermek óvodás kort megelőző testi – lelki fejlődésének alapos ismerete is.

Az óvoda felvállalja a 2,5 – 7 éves gyermekek szocializációs folyamatának tudatos, szakszerű irányítását. Az óvodában az érzelmi biztonságot nyújtó légkör megteremtéséhez az óvodapedagógus empatikus, elfogadó, szeretetteljes kapcsolatot alakít ki a gyerekekkel. Fejlesztő munkánk során arról gondoskodunk, hogy a gyermekek tapasztalatai változatos tevékenységformák közben gazdagodjanak. A személyiség alakításának legfontosabb tényezője a társas kölcsönhatások milyensége.

A gyermek én-központúsága alapján elsősorban önmagára képes figyelni, azonban emocionális alapon fokozatosan kifejlesztjük azokat a mechanizmusokat, amelyek segítségével képessé válik másokkal is törődni.

Az együttéléshez szükséges erkölcsi normák és tulajdonságok akkor fejlődhetnek ki, ha a gyermek állandóan gyakorolja a társaihoz való helyes viszonyulását. A kultúrált társadalmi normáknak megfelelő viselkedést alakítjuk személyes példamutatással.

Az óvodás korosztály számára meghatározó a gyermek és az óvodapedagógus kapcsolatának milyensége. A felnőtthöz fűződő viszony nyújtja azt a biztonságot a gyermeknek, amely jó közérzetet teremt, harmonikus tevékenységet tesz lehetővé. Az óvodapedagógus, valamint az óvoda minden alkalmazottja elsőszámú modell, példakép a társas kapcsolatok alakulásában. Az értelmes fegyelem a csoport életének biztonságát, nyugalmát biztosítja, az ismétlődő közös, örömteli tevékenység mélyíti az összetartozás élményét. Társas együttműködés közben tanulják meg az egymás felé fordulást, egymás segítségét.

5.1.4. Befogadás

A befogadás időszaka meghatározza a gyermekek kialakuló érzelmi kötődését az óvodához. Ezért a szülőkkel együtt teremtjük meg a lehető legnyugodtabb feltételeket a gyermekek közösségbe történő beilleszkedéséhez. Nagyfokú körültekintést, gyöngédséget, megértést, türelmet kíván a 2,5 – 3,5 éves gyerekek befogadása. A „biztonságos” befogadás során viselkedési rendet szoknak meg a gyerekek, ami segíti a társas beilleszkedést. Fontos, hogy már ebben az időszakban is a szokásoknak megfelelően végezzék a tevékenységeket, a szülőkkel amit sok – sok érzelmi megerősítéssel, játékosan gyakoroltatunk, természetesen figyelembe véve a gyermekek egyéni képességeit, tempóját, szokásait. A szeretetteljes légkör

megteremtése elősegíti a gyermekek társas kapcsolatainak alakulását. A közös élmények az óvodáskor végéig biztosítják a gyermekek együttműködését, amiben formálódik egymáshoz való viszonyuk.

A gyermek – gyermek, a felnőtt – gyermek pozitív érzelmi töltésű kapcsolatának kialakítása, az érzelmekre épülő kapcsolatteremtő és megtartó képességének formálása, erősítése. Pozitív kapcsolat csak akkor alakulhat ki, ha a gyermekek jól érzik magukat a csoportban. A jó nevelés alapja a feltétel nélküli szeretet. Ügyelnünk arra kell, hogy az adott korosztály meg tudja felelni az elvárásoknak. Az együtt neveléshez, bizalomhoz, a gyermekek neveléséhez meg kell teremteni a jó kapcsolatot a szülőkkel és a nagyszülőkkel. Bizalmas kapcsolatban a gyermekek egyén jellemzőit ismerjük meg, ami elengedhetetlen feltétele az egyéni nevelésnek. Segítjük a gyermekeket abban, hogy elfogadják eltérő képességű és tulajdonságú társaikat.

Elsősorban érzelmileg szeretnénk a gyermekeket megérteni. A gyermekek tevékenységéhez nagy szabadságot biztosítunk, a pontos határok megjelölésével. Segítjük a gyermekbarátságok kialakulását, igyekszünk ezt úgy formálni, hogy a közösség többi tagjához is kapcsolódjanak. A bátortalan gyermekek nevelésekor a kisebb előrelépéseket, fejlődést is észrevesszük és örülünk neki.

Közösségfejlesztő pedagógiai munkánkat az odafigyelés, meghallgatás, a saját érzések elmondása, mások érzésének meg hallgatása, elfogadása jellemezze, hogy a gyermekek örömteli optimizmusa fejlődhessen.

5.1.5. A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Ragaszkodnak óvodájukhoz, gyermekekhez, felnőttekhez.
- Igényükké válik a viselkedés és az erkölcsileg helyes cselekvés szokásainak, szabályainak betartása, figyelmeztetik egymást a szabályok megszegése esetén.
- Felnőtt kérése nélkül is segítsenek egymásnak, érezzenek együtt a közösség tagjaival.
- Érdeklődnek társaik, barátaik iránt.
- A tevékenységekben aktívan részt vesznek.
- A közösségért szívesen dolgoznak, bíznak önmaguk képességeiben.
- Szavak nélkül is értik környezetük jelzéseit, érzéseit.
- Értékelik saját tetteiket és az eléjük tárt magatartási példákat. Konfliktushelyzetben társaikkal képesek egyezkedni.
- Igyekeznek legyőzni a felmerülő akadályokat, keresik a megoldáshoz vezető utat.
- Szociálisan éretté válnak az iskolába lépésre.

5.2. Az egészséges életmód szokásainak kialakítása

5.2.1. Cél, feladat

Komplex egészségfejlesztési programunk alapelve, hogy a pedagógusok valamennyi tevékenysége - beleértve a közvetlen nevelési- az óvodai élet megszervezéséhez kapcsolódó-, valamint a partnerkapcsolathoz fűződő feladatokat – a gyermekek egészségi állapotát kedvezően befolyásolja. Az egészségfejlesztési program meghatározó részét képezi az egészséges életmód szokásainak megalapozása.

Olyan környezet kialakítása, amely elősegíti a gyermekek mozgásigényének kielégítését. A harmonikus, összerendezett mozgásfejlődését biztosítja. Munkánkat áthatja gyermekek egészségének védelme, edzése, az egészséges életmód, a testápolás, a gondozottság, az egészségmegőrzés szokásainak alakítása.

Munkánkban az egyéni igények figyelembevételével a mindennapi gondozottságra odafigyelünk, ha kell, korrigáljuk a kisebb hiányosságot. A gyermekek testi-, lelki-, szellemi jóérzésének feltétele a komfortérzés kielégítése, megléte.

Az önkiszolgálás megtanítása, elsajátítása, gyakorlása. A felnőttek bensőséges kapcsolata a gyermekekkel, elősegíti a napi élethez szükséges szokások kialakulását.

Kiegyensúlyozott, türelmes légkörben (elég időt hagyva az egyes műveletek elvégzéséhez) örömmel és hatásosan tanulnak a gyerekek. Szeretnénk, ha az önkiszolgálás belső igényükké válna. Mindenkor fontos feladatunk az egészséges, esztétikus környezet biztosítása, a szépérzék kialakítása, ízlésformálása, illetve a rend szeretete.

Mintát nyújtunk közvetlen és tágabb környezetünk megóvására, védelmére, ezáltal a környezettudatos magatartást alapozzuk.

A mozgás jelentős szerepet tölt be az egészséges életmódra nevelésben. Megteremtjük a feltételeket a gyermekek egészséges fejlődéséhez (jó levegőjű, tiszta, biztonságos környezet). Ügyelünk arra, hogy a gyermekek minél több tevékenységet a szabadban végezzenek (kert, kirándulások szervezése). A mozgások sokszori gyakorlással, a mozgáshoz kapcsolódó szabályok megtanulásával válnak harmonikussá, összerendezetté. A kertben és a csoportban a megfelelő eszközöket a gyermekek rendelkezésére bocsátjuk.

Az egészséges életmód kialakításához szorosan kapcsolódik a pihenés, a pihenéshez szükséges nyugodt légkör biztosítása. Figyelembe vesszük az egyéni alvásigényeket is. A szülőket meggyőzzük a pihenés fontosságáról. A higiénias szabályok betartására nagy

hangsúlyt fektetünk (portalanítás, fertőtlenítés, réteges öltözködés, levegőcsere biztosítása), így igyekszünk a gyermekek egészségének megóvását elősegíteni.

A gyermekek testi épségének védelme és a balesetek megelőzése is feladataink közé tartozik. Az eszközök karbantartását, ellenőrzését minden dolgozó magáénak érzi, odafigyel rá.

Óvodánkban a testi edzettség is kiemelt szerepet kap. A játszókertünket és játszóházunkat minden évszakban használjuk. Ezen kívül az úszásoktatás és a korcsolyázás is szerepel programunkban.

Fontos feladatunk az óvodai közösségbe kerülést nem akadályozó betegségek (Krupp, allergia, asztma) regisztrálása, figyelemmel kísérése.

5.2.2. A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- ki tudják fejezni igényüket a sport, a mozgás, a fizikai mobilitás iránt, annak konkrét igényével, okával
- önálló testápolási szokások: mosakodás, fogmosás, fésülködés, szárazra törülközés
- önálló zsebkendő használat, majd kézmosás
- az étel mennyiségének önálló megítélése, egyénileg öntenek kancsóból folyadékot, a legnagyobbak önállóan szedik az ételt
- megfelelően használják az evőeszközöket (kanál, villa, kés)
- kultúrált, esztétikus terítés, higiénikus étkezés
- teljesen önállóan öltöznek
- a ruhájukat esztétikusan, összehajtva a polcukra helyezik
- a ruhájukat ki-, begombolják, cipőjüket befűzik, bekötik
- a környezetükben igyekeznek mindenütt rendet tartani
- tisztelik és óvják az őket körülvevő élő és élettelen környezetet

5.3.Értelmi és anyanyelvi nevelés

5.3.1.Cél,feladat

A 3 - 7 éves gyermekek életében az értelmi és nyelvi fejlődés nagy utat tesz meg. A megismerés folyamatát a tapasztalatok több csatornás érzéki megismerése vezérli, de az óvodás kor végére a spontán tapasztalások befogadásától el kell jutnia a fogalmi gondolkodás alapjainak megjelenéséhez. Ennek feltételei a gyermek belső érési folyamata és a külvilág hatása.

Feladatunk, hogy munkánk során a külső hatások egy részét tervszerűen, tudatosan az életkori sajátosságok és a gyermekek képességeinek figyelembe vételével úgy irányítsuk, hogy az így szerzett tapasztalatok, ismeretek az óvodáskorú gyermekek értelmi fejlődését elősegítsék. Ennek érdekében a spontán élmények mellett alkalmat teremtünk a gyermekek számára a világ érzéki elsajátításához, elősegítjük a képi problémamegoldó, majd fogalmi gondolkodás kialakulását

Az értelmi nevelés során feladatunk a gyermekek ismereteinek rendszerezése, bővítése, kognitív képességeinek fejlesztése:

- megfigyelés (egyre pontosabb, valóságghű észlelés)
- emlékezet (reproduktív)
- képzelet (valóságghoz közelítő képzeleti működés)
- figyelem (figyelem összpontosítására való képesség)
- gondolkodás (probléma megoldó és kreatív gondolkodás, alakuló fogalmi gondolkodás)
- a nyelvi kifejezőkészségük fejlesztése
- anyanyelvi fogalmazó-képességük fejlesztése, szókincsük gazdagítása ismeretszerzés, megtapasztalás, stb. útján
- a gyermekek alkotókészsége, kreativitásuk kibontakoztatása
- a kis- és nagy mozgások és a megfelelő izomzat fejlesztése

Az értelmi neveléssel szorosan összefüggő feladatunk a gyermekek érdeklődésének felkeltése, a témára való érzelmi ráhangolás. Az anyanyelv ápolása, az óvodapedagógusi beszéd-és viselkedésminta, a gyermekek beszédkedvének felkeltése, ébrentartása, a nyelvi fejlődés játékos keretek közötti segítik a helyes nyelvi fogalmazás és beszéd kialakulását a gyermekekben. Ebben segítségünkre vannak a dalok, a képek, a rajzok, a mesék és az óvónők maguk, akik beszéddel, énekkel, játékkal mutatják be, segítik hozzá a gyerekeket a nyelvi fejlődéshez.

Az értelmi nevelés során segítjük a gyerekek íráshoz való hozzáállását rajzolással, színezéssel, körülrajzolással. Mindezek mellett megteremtjük az olvasás alapjait szóképekkel, kártyasorozatokkal,

színes betűfigurákkal. Mindezt tesszük a gyerekek értelmi képességének és érdeklődési körének megfelelő mélységben és hosszúságban, játékos, önfejlesztő keretek között.

5.3.2.A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

Az iskolába lépő gyermekek értelmi fejlettségének fő jellemzői:

- feladattudatuk kialakul, tudásvágygal, örömmel készülnek a rájuk váró iskolai feladatokra
- a külvilág jelenségeit pontosan megfigyelik, emlékezetükben elraktározzák, szükség esetén felidéznek
- problémahelyzetekben kreatívan törekednek a megoldásra
- fogalmi gondolkodásuk kialakulóban van
- szándékos, tartós figyelemkoncentrációra képesek
- kialakul önkontrolljuk, önfegyelmük
- fizikumuk, idegrendszerük, pszichomotoros készségeik alkalmasak a rendszeres munkavégzésre
- gondolataikat önállóan, bővített, összetett mondatokkal, folyamatosan képesek kifejezni
- képesek egy-két konkrét használati tárgyat saját nyelvükön meghatározni, leírni, definiálni
- hangképzésük letisztult, beszédük folyékonyává válik helyes kifejezésmóddal párosulva
- teret adnak alkotó képzeletüknek

6. Tevékenységi formák az óvodában

6.1. Játék

Óvodás korban elsődleges tevékenység a játék, mert észrevétlenül tanulhat a gyermek, feldolgozhatja élményeit, kiélheti szorongásait, kellemes élményhez juthat. Mi sohasem erőltetjük a játék témáját. Nemcsak a manuális, de a szellemi játékot is tevékenységnek mondjuk. Az alkotó kedvű légkör kialakítását, a biztonságot nyújtó, odafigyelő, kísérletező képességet engedő óvónői attitűd biztosítja. Az óvónő szerepe direkt irányítás helyett feltételteremtő, együttműködő, támogató, ösztönző.

Kis csoportban még a gyermekek igénylik a felnőttekkel való együtt játszást, később egyre több lehetőség adásával önállóbbá válik a gyermekek játéka és az öntevékenység kialakulásával képességek és készségek fejlődnek.

Szükség esetén, végső esetben indirekt módon befolyásolhatjuk a játék menetét.

Célunk: A játékon keresztül a gyermekek teljes személyiségének kibontakoztatása.

Feladatunk: Megteremteni a nyugodt légkört, helyet, időt, eszközt. Biztosítjuk a közös élményszerzést, a játék önállóságát tiszteletben tartjuk.

6.1.1. Játékhoz szükséges feltételek biztosítása

Minél több alkalmat és lehetőséget biztosítunk az elmélyült szabad játékra. Tudatosan átgondoljuk az élménynyújtás lehetőségét. Felhasználjuk a spontán élményeket is. A játékkal elősegítjük a társadalomba való beilleszkedést. Kibontakoztatjuk a gyermekek kezdeményezőképességét, önállóságát. Hozzászoktatjuk az alá-fölérendeltségi viszonyokhoz, a másik gyermek játékának tiszteletben tartásához. Az eszközök mindhárom korcsoportra a csoportszobákban rendelkezésre állnak, ezeket évente bővítjük, kiegészítjük, az elhasználdottakat cseréljük. Az óvónők által készített játékeszközök és ötletek pedig naponta adottak.

A játék ideje alatt megismerjük a gyermekek képességeit, a fejlesztendő területet. Fontosnak tartjuk, hogy a folyamatos játékidő minél egybefüggőbbben valósuljon meg, gyermekeink játékok elrakása nélkül hosszabb ideig tudjanak játszani. Ügyelünk arra is, hogy a gyermekek minél több időt tölthessenek a szabadban, kötetlen játékkal vagy természetbeni megfigyeléssel. A **játékhely** kialakításához az óvónők biztosítják a megfelelő állandó és variálható játéktereket, kellékeket. A rajzolás, kézimunkázás, barkácsolás helye minden

csoporthoz állandó. Az ehhez szükséges kellékek mindig elérhető, megszokott helyen vannak. A szabadban elsősorban a nagymozgásokhoz szükséges helyet, eszközöket biztosítjuk.

Játékformák *Gyakorló játék:* valamely egyszerű mozgás, vagy hangok, szótagok, rövid dallamok, (esetleg a kettő együttes) ismételtetése, gyakorolgtatása. Anyagok tulajdonságaink megismerése. *Egyszerűbb szerepjáték:* mely a gyakorló játék keretei között marad. Az óvónő saját példamutatásával szerepeket vállal, mintáz meg, majd a gyermekek is ezt követve vállalnak el egyszerű szerepeket, "mintha" helyzeteket. A játékban rendszeresen ismétlődő meseélmények megteremtésére mindig odafigyelünk. Az egyszerű mesék *dramatizálásában* is az óvónő példát mutat, a gyermekeket is erre serkenti. A *bábozáshoz* a bábokat, kellékeket az óvónő a gyermekekkel közösen készíti el, ezzel példát mutatva az önálló barkácsoláshoz. A *konstrukciós játékok* ötletgazdag kialakulásához is mi tanítjuk meg a gyermekeket az alkotás, összerakás örömeire, gazdagságára. A *szabályjáték* keretébe először csak egyszerű szabályok, ügyességi játékok tartoznak, amelyek könnyen megérthetőek, betarthatóak, a gyermekek mozgásigényét kielégítik.

Játékon belül összefonódik a motoros, a verbális és szociális tanulás. A *barkácsolást* a szerepjátékhoz, bábozáshoz felhasználják, és egyéb tevékenységhez felhasználják, önállóan dolgoznak.

6.1.2.A szabadban folyó játék

Az óvoda kertjében biztosítjuk mozgásigényük kielégítését, a mozgásos játékok feltételeit. A nyugodtabb játékfajtáknak is teret hagyunk (rajzolás, festés, könyvnezegetés.). Ésszerű szabály kikötésekkel a különböző játékfajták egymás mellettségének zavartalanságát biztosítjuk, ezzel az esetleges balesetveszélyeket is csökkentjük. Nyári időszakra a "vizes játékokat" is megengedjük. Takarók, babák, különböző szobai játékok használatával biztosítjuk a szerepjáték kialakulását. A különböző méretű labdák segítségével fejlődik szem-kéz koordinációjuk, egyensúlyérzékük.

6.1.3. A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- megegyeznek a szerepekben
- a békétlenséget egymás között le tudják rendezni
- vállalni tudják a szabályokat
- toleránsak egymással szemben

6.1.4. Játékba integrált tanulás

Az egyéni és társas kompetenciák fejlődését az óvoda felerősíti. Ennek elsődleges terepe a játék és a teljes óvodai élet. Nem fér kétség ahhoz, hogy az óvodás gyermek értelmi képessége: érzékelése, észlelése, emlékezete, figyelme, képzelete, képszerű szemléletes gondolkodása leginkább a játékon keresztül fejlődik. Ehhez társulnak olyan szervezett tanulási lehetőségek, mint az óvónő által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, ami a gyermek kérdéseire, válaszaira épülő ismeretszerzést is magába foglalja.

Ennek a programnak a felfogása szerint a játékba integrált tanulás azt jelenti, hogy nincs közben játékelrakás. A gyermekek a tevékenységek befejezése után igényük szerint visszatérhetnek eredeti játékukhoz vagy újat kezdhetnek. Egyetlen egy napon borul fel ez az alapelv, amikor az óvónő mozgástevékenységet szervez.

6.2 .Szervezett tanulási munkaformák

Frontális:	Mozgás, vers – mese – dramatikus játék, Zenés – mozgásos percek Énekes játékok
Mikrocsoportos:	Ének – zene, vizuális nevelés, környezet tevékeny megismertetése, Angol nyelvi játékok
Egyéni:	Részképességek fejlesztése egyéni igények szerint.

6. 2. 1. A szervezett tanulás időkeretei

A 2,5 – 4 évesek napi szervezett tanulási időkerete összesen maximum 35 perc.

A 4 – 5 évesek napi szervezett tanulási időkerete összesen maximum 45 perc.

Az 5 – 6 – 7 évesek napi szervezett tanulási időkerete összesen maximum 65 perc.

6. 2. 2. A tanulási folyamat értékelése

A gyermekek akkor tudnak önfeladten, boldogan tevékenykedni, ha sok buzdítást, dicséretet, pozitív megerősítést kapnak. Ezért arra törekszünk, hogy mindegyik gyermek mindennap kapjon valamilyen pozitív megerősítést. Kerüljük a sztereotip értékeléseket (ügyes vagy, stb.), helyette a gyermekek konkrét, jó cselekedetét, tettek kell kiemelni. Alkalmazzuk a differenciált, árnyalt értékelést.

A jutalmazásnak sokféle módszere van: simítás, pillantás, testközelség, gesztus, mimika, szóbeli közlés, egyénileg, a csoport és a szülők előtt egyaránt.

A büntetés teljes mértékben kerülendő a tanulási folyamatban, mert a gyermekek kíváncsiságát, érdeklődését, motivációját visszaszorítja, lefékezi. Az óvónők a tanulási szokásokat alakítsák úgy, hogy egy gesztus, tekintet, egy átrendeződés, egy kérdés segítsen a nemkívánatos magatartás megszüntetésében.

6.2.3.A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére

- Gondolataikat érthetően szavakba, mondatokba tudják foglalni, egyszerű bővített mondatokat alkalmaznak.
- Ok-okozati összefüggéseket tudnak felfedezni.
- Kialakul a feladattudatuk.
- Megjelenik a szándékos bevetés, felidézés, szándékos figyelem.
- Önállóan végeznek megfigyelési feladatokat.
- Különbséget tesznek mese és valóság között.
- Feladatmegoldásokban többféle megoldásra törekszenek
- Ismerik saját értékeiket
- A tanuláshoz szükséges képességeik alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez.

6.3. Vers – mese – dramatikus játék

6.3.1.Cél, feladat

A gyermekek érzelmi – értelmi – etikai fejlődésének segítése, pozitív személyiségjegyeinek megalapozása a mágikussággal, csodákkal teli meseélmények segítségével és a versek zeneiségével, rímeinek csengésével.

Elsősorban igényesen összeállított irodalmi anyagok átadása. A 2,5 – 7 éves korban megjelenő mese iránti vágyat kielégítjük. A tömegkommunikációs eszközöket igyekszünk kizárni. A mesélés, verselés, dramatizálás, bábozás megvalósítása által fejlesztjük a nyelvi képességeiket. A meseélmény átélése közben alakítjuk az emberi kapcsolatokat. Összekapcsoljuk a zenével, az énekkel a mozgásos játékokkal és más tevékenységi formákkal. Fejlesztjük kommunikációs és befogadó képességüket (színházak, múzeumok, tájházak). Az anyanyelvi nevelésen belül fejlesztjük beszédkedvüket, beszédfegyelmeiket, kifejezőképességüket, gondolkodásukat. Alakítjuk belső képvilágukat, új fogalmakkal ismertetjük meg őket, bővítjük szókincsüket. Az óvodánkban megvalósítható néphagyományokat felelevenítjük, ápoljuk, kibővítjük a mi óvodánk ünnepeivel. A tevékenység megszervezése, hely, idő, eszközök biztosítása: Mesét, vagy verset a hét minden

napján, a nap bármely szakaszában hallhatnak a gyerekek, de a legfontosabb számukra az elalvás előtti mese. Ezért arra törekszünk, hogy a mese - vers anyaga változatos legyen, gerincét a magyar népmese kincs megismertetése adja. A mesén való részvétel a gyerekek számára mindig önkéntes. Az anyag kiválasztásánál mindig tiszteletben tartjuk a gyerekek életkori sajátosságait. Fontos, a mesék, versek helyes arányának megválasztása. A mesék, versek komplexen kapcsolódnak más tanulási tevékenységek anyagához (pl.: családhoz, ünnepekhez, állatokhoz, évszakokhoz.).

Lehetőséget teremtünk ahhoz, hogy a gyerekek többször is meghallgathassák ugyanazt a mesét vagy verset, ezzel fejlesztve a hallási és beszédhallási figyelmet és differenciáló képességet. Állandó helyet választunk a meséléshez, verseléshez. Megismertetjük a gyerekeket az irodalmi anyag befogadásához szükséges magatartási formákkal, szabályokkal, nagycsoportban ezt színházlátogatással erősítjük. Az önálló szöveg és mesemondáshoz megpróbálunk lehetőséget teremteni, ezzel arra serkentjük őket, hogy a nekik tetsző meséket el is játsszák. Ezáltal bevezetjük őket a bábozás csodálatos világába, az azonosulás élményébe, ami világképének alakulásához vezet. Megtanulnak történeteket kitalálni, meséket mozgással megjeleníteni, kifejezni.

6.3.2. A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére

- Szívesen mesélnek, báboznak, dramatizálnak
- Tudnak meséket, történeteket kitalálni, ezt mozgással megjeleníteni
- A bábozáshoz, szívesen barkácsolnak eszközöket, jelmezeket.
- Gondolataikat, élményeiket bátran, örömmel, folyamatosan fejezik ki.
- Szókincsük gazdag a nyelvi kifejezés eszközeit változatosan használják
- Társaikat és a felnőtteket figyelmesen végig hallgatják.
- Szívesen nézegetnek könyvet, vigyáznak rá.
- Kiejtésük érthető, a beszédhibás gyermekek is törekszenek a helyes hangképzésre.

6.4.A külső világ tevékeny megismerése

6.4.1.Cél, feladat

Fontos szerepe van a gyermekek nevelésében a környezetvilág megismerésére nevelésnek, hiszen általa nevelünk a felnőttekkel együttműködő, kreatívan gondolkodó, érdeklődő gyermekeket, akik nem közömbösek környezetük iránt. Az itt eltöltött idő nyitottabbá, fogékonyabbá teszi őket ezen értékek megőrzésére, gondozására, megóvására, hogy a

gyermek életkori sajátosságainak megfelelően tapasztalatokat szerezzenek az őket körülvevő világról.

A gyermekeknek segítséget nyújtunk ahhoz, hogy a világot megismerjék a maga egészében. A gyermekeket körülvevő világ megismerésében a közvetlen megfigyelésre és a tapasztalatszerzésre építünk. Ehhez a gyermekeket alkalmassá kell tenni a megfigyelésre, elsősorban látni kell megtanítani őket. A megfigyelésre szoktatással sikerül a gyermek kíváncsiságát felkelteni és ébren tartani. Lehetővé tesszük, hogy a gyermekeknek alkalmuk nyíljon a környezet jelenségeinek, tárgyainak, tulajdonságainak, mennyiségi viszonyainak, formáinak rendszerezésére, összefüggések megláttatására, ítélőképességük fejlesztésére.

A környezet megismerésében valósul meg komplex módon a tradicionális nevelési területek minden feladata (anyanyelvi, irodalmi, zenei, matematikai, vizuális nevelés) a természetes gyermeki megnyilvánulások eszközével. A környezettel való szoros kapcsolat az életfolyamatok újra játszása elősegíti a gyermekeknek a társadalomba való későbbi bekapcsolódását, szocializálódását. A környezet megismerésére nevelés során kialakulnak a gyermekekben a kultúrált élet szokásai, az elfogadott viselkedési formák, az érzelmi és erkölcsi viszonyok. A környezet megismerésére nevelés témái szinte kínálják a valóság megtapasztalását, játékos cselekedtetés lehetőségét. A témák válogatásánál a lakóhely, a környezet sajátosságaihoz igazodunk

Célunk, hogy a gyermekekkel megismertessük, megszerettessük az őket körülvevő környezet, a Dunakanyar élő- és élettelen világát. A folyamatos és alkalmi megfigyelésekkel lehetővé tesszük a gyermekek számára, hogy maguk fedezzék fel környezetüket. Mi felnőttek, példát mutatva a gyermekek számára, a természet szeretetére, védelmére kívánjuk nevelni őket a természet közeli élettel, a természet és a környezet szeretetének bemutatásával. Figyelembe vesszük, hogy a gyermekek természeti és társadalmi környezetére vonatkozó tapasztalataik, családjuk és lakóhelyük eltérő jellegéből adódóan különböznek. Lehetőséget biztosítunk, hogy közvetlen környezetük értékeivel szorosabb kapcsolatba kerüljenek, ismerjék, szeressék az őket körülvevő természeti, társadalmi kulturális értékeket. A környezet megismerése áthatja a gyermekek életét, az óvodai tevékenységek egészét. Arra törekszünk, hogy amit csak lehet a helyszínen, a természetben, élőben figyeltessük és tapasztaltassuk meg a gyermekekkel.

Környezet-és- természetvédelem az óvodában

Az általunk nevelt gyermekekben megalapozzuk a természet szeretetét, megismerésével a természet tisztaságának, szépségének védelmét. Ezért fontos feladatunk ebben az életkorban a

napi életet átható, tudatos természet szeretetre, gondozásra nevelés. Az a gyermek, aki szereti a természetet, gondoskodik is róla, mert amit szeretünk, azt óvjuk és védjük.

A kisgyermeknek meg kell tanulniuk, hogy:

- a szemetet a tárolókba tegyék,
- óvják, maguk gondozzák a virágokat, növényeket,
- figyeljék meg és védjék a bogarakat, állatokat,
- a természetet az ember óvja, mert az életünk része, de tönkre is tehetjük, ha nem vigyázunk rá.

A környezetvédelemre való nevelés nem csupán a gyermekek elé kitűzött cél. Az óvoda minden dolgozójától, sőt a szülőktől is meg kell kívánni a példamutatást.

6.4.2. Környezetünk mennyiségi és formai összefüggései

Szoros a kapcsolat a matematikai nevelés és a környezet megismerésére való nevelés között, mely segíti a gyermekek külvilágról szerzett tapasztalatainak a feldolgozását, és ezzel segíti értelmi és érzelmi fejlődésüket. Fontosnak tartjuk, hogy a kisgyermekkorban a család által nyújtott matematikai ösztönzéseket időben kövesse a tudatosabb óvodai nevelés, a gyermekek egyenletes fejlődését biztosító módszerekkel.

6.4.3. Cél, feladat

A minket körülvevő világ mennyiségi, formai, kiterjedésbeli összefüggéseinek felfedezése, megtapasztalása játékos formában, a gyermekek igényeihez, ötleteihez igazodva történjen.

A matematikai kíváncsiság és érdeklődés kibontakoztatásának segítése, a matematikai beállítódás, szemlélet megalapozása, majd a későbbiekben az iskolai alkalmassághoz szükséges tapasztalatok megszerettetése, részképességek, gondolkozási műveletek, szokások elsajátítása. Matematikai fogalmakkal a gyermekek a mindennapi életben állandóan találkoznak, így szinte természetes módon ismerkednek meg velük. A matematikai kifejezések először passzív szókinccé válnak, később azonban egy részük beépül beszédükbe. Feladatunk az, hogy figyelve a gyermekeket megismerjük érdeklődésüket, képességeiket, majd elkészítsük és megtervezzük az egyénekre szabott fejlesztési területeket. Minél több érdekes problémahelyzetet hozunk létre, annál inkább aktivizáljuk a gyermekeket a logikus gondolkodásra. Mindenképpen hagyjuk a gyermekeket saját logikájuk szerint gondolkodni, de semmiképpen sem oldjuk meg a feladatot helyettük. Ezzel fejlődik logikus gondolkodásuk, problémafelismerő- és megoldó készségük. A funkció öröm és a megerősítés hatására sikerélményhez jutnak a cselekvésben és a gondolkodásban.

6.4.4.A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére

- Ismerik a személyi adataikat (lakcím, név, szülők neve, foglalkozása, testvérek neve), életkorukat.
- Megnevezik saját testrészeit, érzékszerveiket (igényesek testük tisztaságára). - Különbséget tesznek az évszakok között, ismerik jellemzőit.
- Tudják a napok nevét, sorrendjét, a napszakokat.
- Ismerik néhány környezetükben lévő épület funkcióját.
- Megnevezik a közlekedés eszközeit, néhány alapvető szabályát
- Megismerik, megtanulják és gyakorolják a gyalogos közlekedés alapvető szabályait.
- Ismerik a színeket (környezetük színeinek világos és sötét változatát)
- Az élőlényeket főbb csoportjaikba helyezik (ember, állat, növény).
- Ismerik az alapvető növény-és állatgondozási műveleteket.
- Részt vesznek elemi természetvédelmi tevékenységekben (téli madárvédelem, az élőlények óvása).
- Jól használják az ismert kifejezéseket.
- Összehasonlítanak mennyiségeket.
- Megfelelő szöveget alkotnak a mennyiségi viszonyokat ábrázoló képekről.
- A tízes számkörben számolni tudnak.
- Ismerik a leggyakrabban használt térbeli és időbeli relációkat
- Képesek alakzatokat, tárgyakat szempontok, tulajdonságaik szerint válogatni.
- Képesek alakzatot síkban és térben másolni.
- Ismerik a térbeli alakzatok közül a kockát és a gömböt.

6.5.Ének – zene, énekes játék

6.5.1.Cél, feladat

Minden gyermek örömmel, élvezettel vegyen részt a zenei jellegű tevékenységekben. A közös játékokon keresztül korának, képességeinek egyéni fejlettségének megfelelően sajátítsa el a zenei ismereteket, készségeket, alakuljon ki zenei anyanyelve. A napi tevékenységekben rejlő lehetőségek kihasználásával fokozottan eljuttatjuk a gyerekeket a passzív befogadástól az aktív részvételig, majd az önálló, kreatív zenei tevékenységekig.

A zenei tevékenységekhez szükséges külső és belső feltételeket biztosítjuk. A zenei anyagot úgy választjuk ki, hogy ezen keresztül a készségeket tudatosan, fokozatosan, fejlesztjük. A tevékenységek megszervezéséhez, szükséges munkaformákat, helyet, időt, eszközt

biztosítjuk. Felhasználjuk a zenei élménynyújtáshoz kapcsolódó egyéb nevelési lehetőségeket, komplexitást

6.5.2. A zenei anyag kiválasztása

A gyermekek életkorának, egyéni fejlettségének, képességeinek megfelelő népi mondókák, dalos gyermekjátékok, dalok műdalok, segítségével a funkción keresztül fejlesztjük zenei készségeiket. A mindennapok során a gyermekeket ért különféle zenei hatásokat természetesen nem tudjuk megválogatni, de az általunk kiválasztott zenei anyagot elsősorban a népzeneire, igényes műzeneire alapozzuk. Zenei ízlésüket az élmény adta öröm segítségével formáljuk. Nem felejtjük el a magyar zenepedagógiában hagyományos alapelvet, mely szerint minden gyermek zenei készsége fejleszthető, ezért nagy szerepet kapnak az egyéni adottságok, képességek, érdeklődés.

Hangterjedelem óvodás kor végére: 3-6 hang

Ritmusérzék fejlesztése:

- egyenletes lüktetés
- dalok, mondókák ritmusa
- ritmusvisszhang
- ritmusfordulatok, képletek felismerése
- tempóérzékelés
- lassú - gyors
- tempótartás
- a játékok mozgásanyagának eljátszása
- ismerkedés a hangszerekkel

Hallásfejlesztés:

- magas-mély
- halk - hangos reláció,
- zörejhangok
- dallamfelismerés
- dallambújtatás, belső hallás fejlesztése
- dallamvisszhang

6.5.3.A tevékenységek megszervezése, a szükséges munkaformák megválasztása, hely, idő, eszközök biztosítása

Minden gyermeknek lehetővé tesszük a zenei élmények megélését, az aktív részvételt, a zenei tevékenységeken keresztüli fejlődést. Felfigyelünk a kiemelkedő képességű gyermekekre, számukra biztosítjuk a képességeiknek megfelelő fejlődés lehetőségét. A zenei élményszerzést különféle munkaformákon keresztül tesszük lehetővé. A napi tevékenységbe épített egyéni és mikrocsoportos, kötetlen foglalkozásokon elsősorban az egyéni képességeknek megfelelően képességfejlesztő játékokat, zenehallgatást, ölbeli játékokat szervezünk. Időnként frontális módon szervezzük a mozgásos dalos játékokat a szabadban, ill. a csoport szobában több gyermek részvételével. A helyi adottságok figyelembe vételével alakítjuk ki a játékhöz szükséges teret. A megfelelő helyen kívül elég időt és változatos eszközöket biztosítunk a zenei élményszerzéshez.

6.5.4.A zenei élménynyújtáshoz kapcsolódó egyéb nevelési lehetőségek felhasználása, komplexitás

Kihasználjuk a zenei élménynyújtáshoz kapcsolható egyéb nevelési lehetőségeket. Egységes művészi élményt biztosítva, komplex módon az egész gyermeki személyiséget fejlesztjük a zenei nevelés során Különösen jól kapcsolható össze a zenei neveléssel az anyanyelvi nevelés, vizuális élményszerzés, mozgásfejlesztés. A gyermek az óvodába lépéskor (befogadás) a ringatók, ölbeli játékok segítségével együtt kapja az első zenei, közösségi élményt. Saját testén érzékeli a zenei mozgás ritmusát, komplex módon fejlesztjük személyiségét.

6.5.5.A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére

- Örömmel, szívesen vesznek részt zenei tevékenységben.
- Képességeiknek megfelelően ismerik a mondókákat, népi gyermekjátékokat, igényes műdalokat énekelnek.
- Élvezik az egyszerűbb ritmusokat, felismerik az egyszerűbb dallamokat.
- Kialakul improvizáló képességük,
- Önállóan maguk is szerveznek dalos játékokat, kedvük szerint énekelnek,
- Szívesen hallgatnak az óvónő által felkínált zenei anyagot.
- Szabadtánc zenére, egyszerű ugrós motívumok
- Csapások, lengetése,
- Hidas, kapuzó játékok, páros táncok a megismert motívumokkal.

6.6. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

6.6.1. Cél, feladat

Az óvodába lépéstől az iskoláig a szándéktalan firka szintjétől, a funkcionális cselekvéstől eljuttatni a gyermekeket a tudatos ábrázolásig, a kreatív alkotóképességig, az örömteli cselekvésig.

Felkeltjük a gyermekekben az ábrázolás eszközeivel való tevékenykedés vágyát, megmutatjuk, mit lehet ceruzával, festékkel, agyaggal, homokkal, papírral, textillel stb. készíteni, a teret birtokba venni, átalakítani. Megteremtjük azokat a tárgyi, személyi, lelki feltételeket, ahol a gyermekek örömmel vesznek részt rajzoló, festő, mintázó és más kézi munkatevékenységekben.

Először közösen az óvónővel később saját ötleteiket, elképzeléseiket segítséggel, majd teljesen önállóan tevékenykednek. Gazdagítjuk technikáikat, tudásukat, fejlesztjük vizuális észlelő, emlékező képességüket, gazdagítjuk alkotó gondolkodásukat, fantáziájukat. Felkeltjük, majd gazdagítjuk a szép iránti igényüket, lehetővé tesszük számukra a műalkotások megcsodálását (Múzeumok, építmények, szobrok).

Saját környezetük szépítésére ösztönözzük őket. Ebben az óvónők modellértékűek. Rajzfejlődési szakaszaikat elemezzük, figyelembe vesszük a gyermekek eltérő fejlődési ütemét, eltérő adottságait, képességeit. Minden gyermeknél önmagához mérve értékeljük készségeik alakulását, erre építjük a fejlesztést.

Más nevelési fejlesztési területekkel összehangolva a látási, mozgási, tapintási fejlesztésen át tesszük képessé gyermekeinket a rajzolás és minden más kézi munkajellegű tevékenység sikeres átélésére. Közben fejlődik gondolkodóképességük (analízis, szintézis, elvonatkoztatás, általánosítás) és ez visszahat ábrázoló képességükre. Fejlődik finommotorikájuk, különféle díszítőmunkák során lehetővé tesszük az írás előkészítést számukra. Tudatosítjuk gyermekeinkben, hogy az alkotási folyamat, az örömteli cselekvés fontosabb, mint az eredmény, ezen keresztül alakítjuk önismeretüket, öntudatukat, mások munkájának megbecsülését.

Ismerjék meg képességeik határait. Gazdagítjuk a környező világról alkotott szín, forma nagyságbeli ismereteiket, tapasztalataikat. Élményeik megfigyeléseik, elképzeléseik, képi és térbeli megjelenítésére sokféle lehetőséget kínálunk.

6.6.2.A rajzoló, mintázó tevékenység szervezeti formái

Az eszközök a gyermekek számára jól elérhető helyen vannak a csoportszobában (gyurma, különféle cérnák, fonalak, bőrök, termények, papírok, ollók, festékek) rendelkezésre állnak. Az óvodapedagógus a heti rendben a megadott időben, a nevelési tervnek megfelelően szervezett formában irányítja, fejleszti a gyermeki ábrázoló építő, tárgyalakító képességét. Ötletekkel, javaslatokkal, élménybiztosításával vonja be a “nem rajzoló” gyermekeket a közös tevékenységbe. Az elkészült munkák az óvoda öltözőjében, csoportszobában kerülnek elhelyezésre, hogy mindenki gyönyörködhessen bennük. Az óvodapedagógus az összegyűjtött munkákat elemzi, értékeli, és arra építi a további fejlesztést.

6.6.3.A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére

- A gyermekek átélik az alkotás örömét.
- A közösen készített kompozíciót megbecsülik.
- Plasztikai munkáik egyéniek.
- Egyéni módon jelenítik meg élményeiket, elképzeléseiket.
- Egyéni alkotásaikra jellemző a részletező forma- és színgazdagság.
- Emberábráik profilaktikusak, térábrázolásra képesek.
- Bátrak, ötletesek és együttműködők.
- Véleményüket elmondják.
- Kialakul feladattudatuk.

6.7. Mozgás-sport

Egyetértünk azokkal, akik azt vallják, hogy a mozgás az óvodáskorú gyermekek lételeme. A spontán végzett mozgás a gyermekek számára örömforrás. Erre alapozzuk gyermekeink mozgásfejlesztő tevékenységét. Biztosítjuk a mozgáshoz szükséges feltételeket (hely, idő, tér) azt, hogy mindennap hosszabb időt levegőn töltsenek a gyermekek. A játszókert adottságait, felszereltségét igyekszünk messzemenően kihasználni (homokozók, mászóakák, mozgásfejlesztő játékok, napfürdőzés, zuhanyozás). A nagymozgások fejlesztését elsősorban itt végezzük. Tudjuk, hogy a kiegyensúlyozott személyiség fejlődéséhez milyen fontos a motoros képesség fejlesztése. A mozgás csak akkor lehet fejlesztő hatású, ha azt a gyerekek önként, vidáman jó közérzettel, nyugodt, biztonságos, odafigyelő környezetben végzik.

6.7.1.Cél, feladat

A gyermekek természetes, harmonikus mozgásának fejlesztése, a mozgáskedv fenntartása az egyéni képességek fejlesztése, testi képességek az egyénre szabott fizikai erőnlét fejlesztése. (kondicionális, koordinációs képességek) Már az óvodában megismertetjük őket a helyes, egészséges életvitellel. A különböző mozgásfejlettségű gyerekek megfelelő irányítást kapjanak. Elősegítjük az értelmi erők és a szociális képességek fejlődését (kötelességtudat, fegyelem, kitartás, engedelmesség, téri helyzetek felismerése, testrészek, irányok, testséma ismerete).

Biztosítjuk a gyermekmindennapos, aktív mozgásos tevékenységét (hely, idő, eszköz). A nagy-, és finommozgások mozgástapasztalatait rendszeresen bővítjük, gyakoroltatjuk. A játékoságot biztosítjuk. A megfelelő öltözködést szem előtt tartjuk, egyéni szükségleteket kielégítjük (szabadban, termi foglalkozások alatt az átöltözés lehetősége). Mindig biztosítjuk a jó levegőjű, tiszta, pormentes környezetet. A mozgás megszerettetésében nagymértékben támaszkodunk a családra (közös programok, gyermeknapi versenyek, közös kirándulások)

A mozgás feltételei: (hely, idő, eszköz)

Fontos szempont számunkra az eszközök kiválasztásánál a gyermek életkora és a gyermekek mozgásfejlettségi szintje. A kert adottságait minden évszakban messzemenően kihasználjuk (hógolyózás, homokozás, napfürdő, zuhanyozás..) - A kertben a labda, az ugrókötel, a karikák, a mászóakák, stb. mindig megtalálhatóak. A gyermekek mozgáslehetőségeinek szélesítése érdekében heti egy alkalommal úszás-tanulást biztosítunk úszóedző közreműködésével, mely mozgáskoordinációjuk fejlesztése és egészségük védelmében történik. A csoportszobákat úgy alakítottuk ki, hogy legyen elegendő hely egy nagyobb mozgást igénylő játéknak. A gyermekek számára a csoportszoba bútorai mindig mobilizálható állapotba hozhatóak.

Az alsó szinten lévő tornaterem megfelelő helyet ad a gyermekek fedett, szükség szerint fűtött mozgásához. A tornaterem belülről összeköttetésben van a felső szinttel, így a gyerekek öltözködés nélkül tudnak lemenni ill. feljönni a tornateremből.

6.7.2. A mozgásfejlesztés fő területei

Szabad játék, mindennapos torna, testnevelés.

Gyermekeinknek igyekszünk mindenkor lehetőséget biztosítani a rendszeres, egészségfejlesztő testmozgásra. Úgy a csoportszobában, mint a kertben, vagy kirándulások alkalmával, hogy szabadon gyakorolhassák a különböző mozgásformákat, fedezzék fel mire

képesek, meddig tart állóképességük. Ésszerű határok között mindent kipróbálhatnak, átalakíthatnak mozgásigényük, ügyességük szerint.

A mindennapi tornához már kiscsoporttól fokozatosan szoktatjuk a gyermekeket. Naponta legalább egyszer, arra alkalmas időben a csoport együtt végzi a gyakorlatokat. A játékosság az elsődleges célunk, a mindennapi tornát, ha csak lehet, mezítláb végeztetjük. Jó idő esetén a csoport a kertben tornázik. A mozgásfejlesztés anyagát inkább a természetes mozgásos játékok és egy-egy gimnasztikai elem gyakoroltatására építjük, mindenkor figyelembe véve az egyéni képességeket és az életkort.

A mindennapi torna mellett heti egy kötelező testnevelést tartunk. Az ütemtervben rögzítjük, hogy mikor, melyik mozgás funkciót gyakoroltatjuk a gyermekekkel. A kötelező forma mellett a játékosság megtartásával, a mozgásöröm kielégítésével tartjuk fent az érdeklődést a testnevelések alkalmával.

Mozgás tartalom:

Játékok: szerep-, utánzó-, futó, - szabály játékok küzdőjátékok

Rendgyakorlatok: Sor-, vonal-, köralakítás, fordulatok meghatározott irányokban

Gimnasztika-szabadgyakorlatok: - Kar-láb- törzsgyakorlatok, kartartások,

Kézi-szer gyakorlatok legalább 6 féle kézi-szerrel

Padgyakorlatok,

Szabad-, páros-, társas gyakorlatok

Járás-, ugrás-, futásgyakorlatok

Szökdelések

Dobások

Támasz-, függés-, egyensúlygyakorlatok

Szabadban történő foglalkozások

Téli játékok, pl. korcsolyázás külön foglalkozás tekintetében fedett pályán

Atlétikai vonatkozású gyakorlatok

Úszás önként választható tevékenység

Rendelkezésre álló eszközök: Tornaszőnyegek, zsámolyok, tornapadok, karikák, szalagok, babzsákok, botok, ugrókötelek, gumi-, lég-rongylabdák, udvari kötél, kültéri mászóakák, kerékpárok, csúszdák, rollerek, szánkók.

6.7.3. A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére

- A természetes mozgások elemeit (kúszás, mászás, csúszás, járás, futás, állás, ülés, ugrások) a napi tevékenységek során egyéni képességeiknek megfelelően használják.

- Ismerik a vezényszavakat, ennek megfelelően tudnak cselekedni.
- Mozgás közben tudnak irányt változtatni (jobb, bal, hátra, előre)
- Képesek sor- és köralkotásokra
- Ismernek egyéni, csoportos, sor- és váltóversenyeket, szabályokat pontosan betartják.
- Cselekvőképességük gyors, mozgásban kitartóak
- Labdafogásuk, - vezetésük biztos
- Biztonságosan tudnak tájékozódni térben és időben.
- Tudnak fél és páros lábon szökdelni

6.8. Munka jellegű tevékenységek

6.8.1.Cél, feladat

A gyermekek mindennapi munkálkodásuk közben ismerkednek környezetükkel, egyre több információ és pontosabb tapasztalat birtokában alkotnak képet az őket körülvevő tárgyi világról. Munka jellegű tevékenységük során társadalmi környezetükről is speciális ismereteket szereznek.

Az óvodában a munka elsősorban a csoportért végzett tevékenységet szolgálja. Tartalmazza az óvoda, csoport mindennapi életével kapcsolatos alkalomszerű munkát, a növény- és állatgondozást. Ezzel hozzájárulunk a gyermekek közötti társas kapcsolatok alakulásához, a csoportért végzett tevékenység értelmének, szükségességének és örömének felfogásához, átéléséhez. Lehetővé válik általa a kitartás, felelősségérzet, a kötelességteljesítés gyakorlása, eközben alakul a gyermekek önértékelése.

Feladatunk: hogy a gyermekeket ráébresszük, hogyan segítsenek önmagukon. A negatív és pozitív élethelyzetekben szerzett tapasztalatok tudatos segítségünkkel vezetnek el a kívánt végeredményig. Fontos, hogy a gyermekek a különböző munkafeladatokat ne a felnőtt követelésére végezzék, motivációjuk ne az elismerés értékelés várása legyen, hanem mintegy természetes, észrevétlen módon reagáljanak a külső szükségletekre, vegyék észre, ha valamit meg kell tenniük. Rendszeres környezetalakítást végeznek a gyermekek akkor is, amikor munka jellegű tevékenységükkel hozzájárulnak a csoport rendjének helyreállításához. A csoportért végzett munka minden gyermekre kiterjedő alakító tevékenység, mely a hasznosságon túl esztétikai értékeket is képvisel. A gyermekek megtanulják a legszükségesebb eszközök, szerszámok célszerű használatát, miközben tapasztalatot szereznek a munkaszervezésről elemi fokon. A munka jellegű tevékenységek megszervezésénél figyelembe vesszük a csoport összetételét (életkor, fejlettségi szint

szociokulturális háttér). Eltérő fejlettségi szintű csoportban ügyelnünk kell arra, hogy minden gyermeknek legyen feladata, egyik gyermeket se terheljük túl.

A fejlesztés csak és kizárólag a gyermekek saját örömteli, örömmel vállalt tevékenységén belül valósul meg. Feladatunk, hogy őszinte, természetes magatartással mutassunk mintát és viselkedésünkkel jelezzük elvárásainkat.

Munka jellegű tevékenységek az óvodában:

- önkiszolgálás (öltözködés, étkezés, környezetgondozás, testápolás)
- alkalomszerű munka a csoporttérben,
- növény-és állatgondozás.

6.8.2. A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére

- Önként vállalnak feladatokat, önállóságra törekednek.
- Felismerik saját képességeik határát.
- Egyéni fejlettségi szintjüknek megfelelő feladatokat végeznek.
- Vállalják a rendszeresen visszatérő feladatokat.
- A megbízásokat pontosan teljesítik.
- Felismerik a segítségadás lehetőségét.
- Ismerik a szerszámok, munkaeszközök használatát, azok tárolási helyét.
- Figyelnek saját testi épségük megőrzésére, az eszközök megóvására.
- Észreveszik a kisebb hibákat és felfedezik a hibajavítás lehetőségét.
- Gondozzák, óvják a környezetükben levő növényeket, kisállatokat.

7. Az óvodai élet megszervezésének elvei

7.1. Napirend-vázlat

7,00 -tól 9,00- ig.	Érkezés az óvodába, Kötetlen játék
9,00 -tól 10,30- ig.	<i>Játék a csoportszobában.</i> Személyes percek Játékba integrált párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységek <ul style="list-style-type: none"> - Vizuális nevelés - Ének – zenei készségek fejlesztése - Környezetben szerzett élmények, tapasztalatok rendszerezése - Részképességek fejlesztése egyéni szükségletek alapján - Testápolási teendők - Vers – mese, dramatikus játék - „Folyamatos” tízórai
10,30-tól 12,00-ig	<i>Tervezett tevékenységek; játék</i> <ul style="list-style-type: none"> - mikro csoportos séta - énekes játékok az udvaron - testedzés
12,00-tól 13,15-ig	<i>Ebéd</i> <ul style="list-style-type: none"> - testápolási teendők
13,15-től 15,15-ig	<i>Pihenés</i> <ul style="list-style-type: none"> - alvás mesével - testápolási teendők
15,15-től 18,00-ig	<i>Kötetlen játék a csoportszobában, vagy udvaron</i> <ul style="list-style-type: none"> - uzsonna - testápolási teendők - alternatív, fakultatívan választott programok

A **hetirend** elkészítése a szülőkkel történő egyeztetések után minden óvodai év elején történik.

7.2. Pedagógusok helyi intézményi feladatai

A pedagógusok felelőssége a gyermekek felügyelete az intézményben: a gyermek testi épségének megóvásáról és erkölcsi védelméről való gondoskodás, az intézménybe történő belépéstől az intézmény jogszerű elhagyásáig terjedő időben, továbbá az intézményen kívül tartott foglalkozások, programok ideje alatt.

A pedagógus alapvető feladata a rábízott gyermekek nevelése, gondozása az Óvodai nevelés országos alapprogramja szerint, együttműködve az óvoda többi alkalmazottjával. A gyermekek egészséges fejlődését megfelelő időtartamú, párhuzamosan végezhető tevékenységek szervezésével segíti elő.

A pedagógus feladata az óvodai nevelés tervezése, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését szolgáló kötelező dokumentumok folyamatos vezetése.

A pedagógus az átadott ismereteket és az alkalmazott nevelési módszereket a pedagógiai program alapján megválaszthatja. A nevelőtestület tagjaként részt vehet az intézmény pedagógiai programjának megalkotásában, elfogadásában és értékelésében, gyakorolhatja a nevelőtestület tagjait megillető jogokat.

8. Az óvoda kapcsolatrendszere

8.1.A család és az óvoda kapcsolata

A kapcsolattartás elve; hogy a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, és ebben az óvoda kiegészítő szerepet játszik. Törekszünk a két nevelési szintér szoros összhangjának megteremtése a jó nevelőpartneri kapcsolat kialakítása, melynek alapja a kölcsönös bizalom. Fontos, hogy a gyermekek fejlődéséről a szülők reális tájékozódást kapjanak, tudatosodjék bennük, hogy a fejlesztésben, a nevelésben mik a család teendői. A közlés módjában, a tájékoztatásban a jó szándékú segítségnyújtás az alapvető momentum.

A kapcsolattartás formái: mivel minden család eltérő sajátosságokkal rendelkezik, ezt figyelembe vesszük és a kapcsolattartási formákat ehhez igazítjuk. A szülői közösség képviselőit bevonjuk az óvodai ünnepek szervezési feladataiba, a szülőtársak tájékoztatásába, a szülők többségét érintő döntéshozatalba, a gyermekvédelmi munkába. Leggyakoribb találkozási lehetőség a szülőkkel:

- reggeli behozatal, délutáni elvitel
- szülői értekezlet
- fogadóóra
- nyilvános óvodai ünnepség
- nyílt napok, nyitott munkadélutánok,
- óvodán kívüli családi programok

8.2. A fenntartó és az óvoda kapcsolata

A kapcsolattartás elve: A tevékenység ellátási körébe tartozó óvodai nevelés megszervezése az alapító okiratnak megfelelően az óvoda feladata, ehhez az alapító a szükséges forrást biztosítja. *A kapcsolattartás formái:* Személyesen, telefonon, faxon, - levélváltással

8.3. Szakszolgálatok és az óvoda kapcsolata

A kapcsolattartás elve: minden olyan esetben külső segítséget veszünk igénybe, amikor az óvodapedagógus szakértelmét meghaladó ügyekben kell eljárni. Ilyen lehet nevelési problémák, gyermekbántalmazás, szociális veszélyeztetettség, egészségügyi probléma, stb.

Kapcsolattartás formái. Aktualitásnak megfelelően vesszük fel a kapcsolatot az illetékes szervvel, szervezettel, hatósággal.

8.4. Gyermekegészségügy és az óvoda kapcsolata

A kapcsolattartás elve: Minden olyan vizsgálat, szűrés feltételeinek megteremtése, melyet törvény ír elő.

A kapcsolattartás formái: Rendszeres gyermek egészségügyi felügyeletet az óvoda szerződött orvosa lát el, akivel az óvodavezető tartja a kapcsolatot. Ugyancsak így járunk el a védőnői kapcsolatban is.

Ezen kívül az óvoda igény szerint szervez fogászati szűrést, szemészeti szűrést, továbbá javaslatot tesz a beutaló alapján hallásvizsgálat, gyermek pulmonológia, tüdőgyógyász, vagy egyéb szakorvos megkeresésére.

8.5. Bölcsőde és iskola kapcsolata az óvodával

Óvodába és iskolába lépés előtt az alapos gyermekismeret érdekében tájékozódunk és tájékoztatunk a környéken működő *bölcsődék* irányába. Ennek célja a bemutatkozás, illetve a bölcsődében végzett nevelő munka megismerése.

Óvoda és iskolák kapcsolata: A gyermek zavartalan iskolakezdése érdekében tartalmas, kapcsolatot alakítunk ki a környező iskolákkal, melynek során megismerjük egymás céljait, elképzeléseit, törekvéseit.

Kapcsolattartás formái:

- óvoda és iskolalátogatás
- kölcsönös tájékozódás a gyermekek egyéni fejlődési üteméről
- szakmai tapasztalatcsere
- továbbképzéseken való közös részvétel
- egymás rendezvényeire, ünnepeire való meghívás

8.6. Gyermekvédelmi intézményrendszer

Intézményünkben, más gyermekintézményekhez hasonlóan a gyerekek sorsának kísérése, a családokkal való jó kapcsolat megalapozása fontos feladat.

Az óvodában dolgozók magukénak érzik az idejövő gyerekek sorsának, életének, érzelmi síkon való feltérképezését. A családdal együttműködve kísérjük nyomon gyermekeink fejlődését, várjuk a testvérek érkezését. Ezek a körülmények határolják be gyermekvédelmi munkánk célját és feladatát.

Feladatunk: az egyéni bánásmód keretei között, az óvodai kereteknek megfelelően olyan segítségnyújtás, kompenzálás, ami a hátrányok csökkentéséhez vezet, érzelmi támaszt ad. Alapelvünk: a szülőknél a gyermekek iránti felelősség ébrentartása, családi nevelés erősítése. A családdal egy olyan személyes kapcsolat kialakítása, mely mindenek előtt a tapintatra, bizalomra, titoktartásra épül. Óvodánkban gyakorlat az óvodába lépő gyermek anamnézise, fejlődésük követése, a családi körülmények figyelemmel kísérése. A családdal, szülővel való megfelelő viszony kialakítása alapvető feltétele annak, hogy a későbbiekben felmerülő problémákat közösen, a gyermek érdekében a megoldások felé orientáljuk. Az óvodapedagógusok feladata a fentiek figyelemmel kísérése, az óvodavezető tájékoztatása.

Kapcsolattartás gyermekvédelmi intézményekkel, az önkormányzat szociális igazgatóságával, a Nevelési Tanácsadóval, a családsegítő központtal. Fő feladatának a megelőzést tekinti, amelynek során minden óvodapedagógus lehetőségeikkel mérten azon fáradozik, hogy megakadályozza a veszélyeztetett státusz kialakulását.

A gyermekvédelmi felelős az intézmény vezetőjét munkájáról tájékoztatja, az ügyek intézéséről beszámol. A veszélyeztetett nyilvántartásban vétel az önkormányzat szociális igazgatóságával együttműködve a legsúlyosabb esetekben történik meg.

Nyilvántartásba vétel szempontjai.

- súlyos anyagi nehézségekkel való elhanyagoló nevelés
- elhanyagoló neveléshez kapcsolódó testi- lelki bántalmazás
- súlyos érzékszervi károsodás, illetve tartós betegség.

8.7. Kapcsolattartás egyéb szervezetekkel, intézményekkel

Óvodánk működése összekapcsolódik a környéken működő közművelődési intézményekkel, sportlétesítményekkel, múzeumokkal. **Feladatunk:** A látogatható intézmények megkeresése, felkutatása és a velük való kapcsolattartás, intézményen kívüli programok szervezése. Ide tartozik szervesen a múzeumpedagógiai tevékenység, sporteseményeken, vetélkedőkön való részvétel az óvoda szervezésében (kötelezően, vagy fakultatív jelleggel).

Az óvodapedagógusok e tekintetben a külső intézmények, szervezetek programjaihoz igazodva szervezik a napi munkát ill. tájékoztatják a szülőket a programokról. Ezeknek a programoknak célja a gyerekek ismereteinek, látókörének szélesítése, a társadalmi intézmények jobb megismerése belülről, illetve a fejlesztendő kompetenciák erősítése, ill. a hagyományok ápolása, őrzése.

Kapcsolattartás formája: A kapcsolattartást az intézmény óvodavezetője végzi a helyben szokásos módon (telefon, e-mail, személyes úton, stb.).

Elfogadásra vonatkozó adatok

Jelen módosítás alapja a 2011.évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről és a 363/2012 (XII.17.) kormányrendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról.

Kötelező véleményeztetés elfogadás előtt:

Az intézményvezető megállapítja, hogy az intézményben szülői közösség, szülői szervezet, óvodaszék nem működik, így az ő véleményüket nem kell beszerezni az elfogadási folyamatban.

Elfogadta a 4 tagú nevelőtestület a sz. határozatszámon

Jóváhagyta:

Kozma Anita

Intézményvezető

Érvényesség: 2019. szeptember 1-től visszavonásig

Nyilvánosságra vonatkozó kritériumok

Ez a pedagógiai program az óvoda egyik nyilvános dokumentuma. A szülők, érdeklődők számára az óvoda épületében az előtérben kifüggesztve nyomtatott formában bármikor hozzáférhető, szabadon tanulmányozható, ill. az az intézmény honlapjára is felkerül.

Az intézmény vezetője jogosult a program tartalmáról a szülőknek, érdeklődőknek további szóbeli tájékoztatást, magyarázatot adni, egyes pontjait kifejteni.

1. számú melléklet a Pedagógiai programhoz

A Rózsa Magánóvoda eszköz és felszerelési jegyzéke

I. HELYISÉGEK

Megjegyzés: Az egyes helyiségek és az udvar jellemző adatait (alapterület, belmagasság, légköbméter, belső burkolat, megvilágítás stb.) a hatályos építészeti, egészségügyi, munkavédelmi és tűzvédelmi jogszabályok tartalmazzák.

<i>Eszközök, felszerelések megnevezése</i>	<i>Mennyiségi mutató (db., m²., stb.)</i>	<i>Megjegyzés</i>
<i>csoportszoba</i>	<i>Összesen 3 db.</i>	
<i>tornaszoba</i>	<i>1 darab</i>	<i>az intézmény szuterén szintjén, a csoportszobákkal illetve az udvarra való közlekedéssel megoldva.</i>
<i>játszóudvar</i>	<i>1 darab</i>	
<i>Iroda és felnőttöltöző (alkalmazottak részére)</i>	<i>1 darab</i>	<i>mely az intézmény vezetője, és a nevelőtestület tagjainak került kialakításra, mely egyben a felnőttek öltözködését is szolgálja</i>
<i>orvosi szoba és elkülönítő helyiség</i>	<i>1 darab</i>	<i>az elkülönítő helyiséggel közösen is kialakított szoba</i>
<i>gyermeköltöző</i>	<i>1 darab</i>	
<i>gyermekmosdó, WC</i>	<i>3 darab</i>	
<u><i>Kiszolgálóhelyiségek</i></u>		
<i>Melegítőkonyha és tálaló-mosogató helyiség</i>	<i>1 darab</i>	
<i>Felnőttétkező és felnőttmosdó</i>	<i>1 darab</i>	
<i>felnőtt WC</i>	<i>1 darab</i>	
<i>mosléktároló</i>	<i>1 darab</i>	<i>Az intézmény udvarán zárt ajtóval védve került kialakításra.</i>
<i>egyéb raktár, szertár</i>	<i>1 darab</i>	

II. HELYSÉGEK BÚTORZATA ÉS EGYÉB BERENDEZÉSI TÁRGYAI

<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Mennyiségi mutató</i>	<i>Megjegyzés</i>
--------------------------------	--------------------------	-------------------

1. Csoportszobák

<i>óvodai fektető</i>	<i>gyermeklétszám szerint 1-1 darab</i>	
<i>gyermekszék</i>	<i>gyermeklétszám szerint 1-1 darab</i>	
<i>gyermekasztal</i>	<i>gyermeklétszám szerint úgy, hogy egy asztalhoz legalább 4 gyermek tud leülni</i>	
<i>fényvédő függöny</i>	<i>ablakonként, az ablak lefedésére alkalmas méretben</i>	
<i>szőnyeg</i>	<i>3 darab a csoportszobákban, további 1 darab a gyermeköltözőben</i>	
<i>játéktartó szekrény vagy polc</i>	<i>csoportszobánként 2-2 darab, összesen 6 darab</i>	
<i>Fektető tároló</i>	<i>Összesen 2 db.</i>	<i>Nagyméretűek, valamennyi gyerekágy (20-20 db.) tárolására alkalmasak.</i>
<i>élősarok állvány</i>	<i>Összesen 2 db.</i>	
<i>hőmérő</i>	<i>Összesen 3 db.</i>	<i>Ebből 1 db. az orvosi szobában, 1 darab a irodában található, további 1 darab a középső csoportszobában</i>
<i>óvodapedagógusi asztal</i>	<i>Összesen 3 db.</i>	<i>Csoportszobánként elhelyezve</i>
<i>Felnőtt szék</i>	<i>Összesen 3 db.</i>	<i>Csoportszobánként 1-1 db. elhelyezve</i>
<i>eszköz-előkészítő asztal</i>	<i>1 darab</i>	
<i>textiltároló szekrény</i>	<i>1 darab</i>	
<i>edény- és evőeszköz-tároló szekrény</i>	<i>1 darab</i>	
<i>Virágtartó állvány</i>	<i>Csoportszobánként 1-1 darab</i>	<i>Fa, ill. nád anyagból</i>
<i>szeméttartó</i>	<i>7 darab kisméretű a szobákban, öltözőben, irodában, további 1 darab nagyméretű kommunális az</i>	

udvaron

2. Tornaszoba

<i>tornapad</i>	<i>2 darab</i>
<i>tornaszőnyeg</i>	<i>1 darab</i>
<i>bordásfal</i>	<i>2 darab</i>
<i>óvodai többfunkciós mászó készlet</i>	<i>1 darab</i>

3. Játzóudvar

<i>kerti asztal</i>	<i>1 darab</i>
<i>kerti pad</i>	<i>2 darab</i>
<i>babaház</i>	<i>1 darab</i>
<i>udvari homokozó</i>	<i>1 darab</i>
<i>takaróháló</i>	<i>1 darab</i>

a homokozó használaton kívüli lefedéséhez

*mozgáskultúrát,
 mozgásfejlődést segítő,
 mozgásigényt kielégítő
 eszközök*

V. rész szerint

4. Óvodavezetői és
 nevelőtestületi iroda

<i>íróasztal és szék</i>	<i>3-3 darab</i>	<i>Az íróasztalok egyik része fiókos</i>
<i>Tárgyalóasztal és szék</i>	<i>1-1 darab</i>	
<i>telefon</i>	<i>1 darab</i>	
<i>könyvszekrény</i>	<i>1 darab</i>	<i>Polcos kivitelű</i>
<i>iratszekrény</i>	<i>1 darab</i>	<i>Páncélszekrény jellegű, beltéri, zárható iratmegőrző szekrény</i>
<i>faxgép</i>	<i>1 darab</i>	
<i>számítógép, nyomtató</i>	<i>1 darab</i>	<i>Monitorral, egyéb perifériákkal együtt</i>
<i>könyvtári dokumentum</i>	<i>500 kötet</i>	<i>Könyvszekrényen elhelyezve, pedagógiai szakirodalom, folyóirat, jogszabálygyűjtemény, mesekönyvek stb. az óvodapedagógusok felkészüléséhez, napi munkájához</i>
<i>könyvszekrény</i>	<i>2 darab</i>	<i>legalább ötszáz könyvtári dokumentumnak</i>
<i>tükör</i>	<i>1 darab</i>	
<i>tájékoztató tábla</i>	<i>1 darab</i>	<i>Hirdetmények közzétételére, pedagógusok, alkalmazottak tájékoztatására</i>

5. Orvosi szoba berendezése, felszerelése a
 26/1997. (IX. 3.) NM
 rendelet előírásai szerint

6. Gyermeköltöző

öltözőrekesz, ruhatároló, fogas	gyermeklétszám figyelembevételével 1-1 darab	öltözőrekeszen belül elkülönített cipőtárolóval megoldva
lábtörlő	2 darab	
öltözőpad	gyermeklétszám figyelembevételével összesen 8 darab	Egy padhoz egyidőben összesen 5 gyerek tud leülni.
tájékoztató tábla	1 darab	Hirdetmények közzétételére, szülők tájékoztatására

7. Gyermekmosdó, WC

Törülközőtartó	gyermeklétszám figyelembevételével 1-1 darab	
Falitükör	mosdókagylónként 1 darab	
rekeszes fali polc (fogmosótartó)	gyermeklétszám figyelembevételével 8 darab	Úgy kialakítva, hogy egy polcra 5 db. fogmosó pohár és fogkefe helyezhető el.

III. TISZTÁLKODÁSI ÉS EGYÉB FELSZERELÉSEK

<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Mennyiségi mutató</i>	<i>Megjegyzés</i>
<i>egyéni tisztálkodószerek</i>	<i>felnőtt és gyermeklétszám szerint 1-1 darab</i>	<i>fésű, fogkefe, fogmosópohár</i>
<i>tisztálkodó-felszerelések</i>	<i>mosdókagylónként 1 darab</i>	<i>ruhakefe, körömkefe, szappantartó</i>
<i>fésűtartó</i>	<i>1 darab</i>	<i>Csoportszoba falán elhelyezve</i>
<i>törülköző</i>	<i>felnőtt és gyermeklétszám szerint 3-3 darab</i>	
<i>abrosz</i>	<i>asztalonként 3 darab, összesen 30 darab</i>	
<i>takaró</i>	<i>gyermeklétszám szerint 1-1 darab</i>	
<i>ágyneműhuzat, lepedő</i>	<i>Gyermeklétszám szerint 3- 3 darab</i>	

IV. A FELNŐTTEK MUNKAVÉGZÉSÉHEZ SZÜKSÉGES ESZKÖZÖK

<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Mennyiségi mutató</i>	<i>Megjegyzés</i>
<i>szennyesruha-tároló</i>	<i>1 darab</i>	
<i>mosottruha-tároló szekrény</i>	<i>1 darab</i>	
<i>vasaló</i>	<i>1 darab</i>	
<i>vasalóállvány</i>	<i>1 darab</i>	
<i>szárítóállvány</i>	<i>1 darab</i>	
<i>takarítóeszközök</i>	<i>Összesen 3 darab készlet</i>	<i>Szintenként 1-1 darab elhelyezve, további 1 készlet a tálalókonyhában</i>
<i>kerti munkaeszközök, szerszámok</i>	<i>1-1 darab</i>	<i>ásó, kapa, gereblye, kerti locsolókanna, levélseprű,</i>
<i>porszívó</i>	<i>1 darab</i>	

V. A NEVELŐMUNKÁT SEGÍTŐ JÁTÉKOK ÉS EGYÉB ESZKÖZÖK

<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Mennyiségi mutató</i>	<i>Megjegyzés</i>
--------------------------------	--------------------------	-------------------

1. Játékok, játékeszközök (mennyiség eszközfajtánként)

<i>különbféle játékformák (mozgásos játékok, szerepjátékok, építő-konstruáló játékok, szabályjátékok, dramatisálás és bábozás, barkácsolás) eszközei</i>	<i>Egyidőben 12 gyermek játékát teszik lehetővé</i>	<i>csoportszobai és udvari eszközök külön-külön tárolva</i>
<i>mozgáskultúrát, mozgásfejlődést segítő, mozgásigényt kielégítő eszközök</i>	<i>Egyidőben 12 gyermek játékát teszik lehetővé</i>	<i>csoportszobai és udvari eszközök külön-külön tárolva</i>
<i>ének, zene, énekes játékok eszközei</i>	<i>Egyidőben 12 gyermek játékát teszik lehetővé</i>	<i>az óvoda pedagógiai programjából következő eszközök</i>
<i>az anyanyelv fejlesztésének, a kommunikációs képességek fejlesztésének eszközei</i>	<i>Összesen 45 darab, 15 féle könyv, 3-3 példányban</i>	<i>az óvoda pedagógiai programja szerint;</i>
<i>értelmi képességeket (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és a kreativitást fejlesztő anyagok, eszközök</i>	<i>Egyidőben 12 gyermek játékát teszik lehetővé</i>	<i>az óvoda pedagógiai programja szerint</i>

ábrázoló tevékenységet fejlesztő (rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, kézimunka) anyagok, eszközök *Egyidőben 12 gyermek játékát teszik lehetővé* *az óvoda pedagógiai programja szerint*

a természeti-emberi-tárgyi környezet megismerését elősegítő eszközök, anyagok *Egyidőben 12 gyermek játékát teszik lehetővé* *az óvoda pedagógiai programja szerint*

munka jellegű tevékenységek eszközei *Egyidőben 12 gyermek játékát teszik lehetővé* *az óvoda pedagógiai programja szerint*

2. A nevelőmunkát segítő egyéb eszközök

<i>video (lejátszó)</i>	<i>1 darab</i>	<i>Irodában elhelyezve</i>
<i>televízió</i>	<i>óvodánként 1</i>	<i>Számítógépes monitorral együtt értendő</i>
<i>magnetofon</i>	<i>1 darab</i>	
<i>diavetítő</i>	<i>1 darab</i>	
<i>vetítőképernyő</i>	<i>1 darab</i>	
<i>hangszer (pedagógusoknak)</i>	<i>1-1 darab fajtánként</i>	<i>az óvoda pedagógiai programja szerint</i>
<i>hangszer (gyermekeknek)</i>	<i>Egyidőben 12 gyermek játékát teszik lehetővé</i>	<i>az óvoda pedagógiai programja szerint</i>

VII. EGÉSZSÉG- ÉS MUNKAVÉDELMI ESZKÖZÖK

<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Mennyiségi mutató</i>	<i>Megjegyzés</i>
<i>ételminta-vétel (üvegtartály) készlet</i>	<i>Összesen 10 darab</i>	<i>amennyiben étel kiosztása folyik</i>
<i>mentőláda</i>	<i>1-1 darab szintenként</i>	<i>a közegészségügyi előírások szerint</i>
<i>gyógyszertár (zárható)</i>	<i>1 darab</i>	<i>a közegészségügyi előírások szerint</i>
<i>munkaruha</i>	<i>Alkalmazottanként 1-1 darab</i>	<i>a Munka Törvénykönyve alapján</i>
<i>védőruha</i>	<i>Alkalmazottanként 1-1 darab</i>	<i>a munkavédelemről szóló 1993. évi CXIII. törvény és végrehajtási rendeletei alapján, az óvodai munkavédelmi szabályzat szerint</i>
<i>tűzoltó készülék</i>	<i>az érvényes tűzvédelmi szabályok szerint</i>	